

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«АГРОФІРМА «ІМ. ДОВЖЕНКА»

Фінансова звітність
за рік, що закінчився 31 грудня 2020

Разом зі звітом незалежного аудитора

ЗМІСТ

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН	8
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)	10
ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ	12
ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	14
ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	16

Звіт незалежного аудитора

Учаснику ТОВ «АГРОФІРМА «ІМ. ДОВЖЕНКА»

Звіт про аудит фінансової звітності

Наша думка

На нашу думку, фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан ТОВ «АГРОФІРМА «ІМ. ДОВЖЕНКА» (далі - Компанія) станом на 31 грудня 2020 року та фінансові результати та рух грошових коштів Компанії за рік, що закінчився на вказану дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і відповідає, в усіх суттєвих аспектах, вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності.

Наш звіт аудитора відповідає нашому додатковому звіту для Аудиторського комітету від 28 травня 2021 року.

Предмет аудиту

Фінансова звітність Компанії включає:

- звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2020 року;
- звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про власний капітал за рік, що закінчився на вказану дату; та
- примітки до фінансової звітності, які включають опис основних принципів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Наша відповідальність відповідно до цих стандартів описана далі у розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Незалежність

Ми є незалежними по відношенню до Компанії відповідно до Міжнародного кодексу етики для професійних бухгалтерів (у тому числі Міжнародних стандартів незалежності) Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичних вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», які стосуються нашого аудиту фінансової звітності в Україні. Ми виконали наші інші етичні обов'язки відповідно до цих вимог і Кодексу РМСЕБ.

Відповідно до всієї наявної у нас інформації, ми заявляємо, що ми не надавали неаудиторських послуг, які заборонені частиною 4 статті 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Ми не надавали послуг Компанії, крім послуг з обов'язкового аудиту, протягом періоду з 1 січня 2020 року до 31 грудня 2020 року.

Пояснювальний параграф

Відповідно до чинного законодавства станом на дату цього аудиторського звіту фінансова звітність Компанії повинна бути складена в єдиному електронному форматі (iXBRL). Як описано у Примітці 2 (а) до фінансової звітності, станом на дату цього аудиторського звіту управлінський персонал Компанії ще не підготував пакет звітності у форматі iXBRL внаслідок обставин, описаних у цій Примітці, та планує підготувати і подати цей пакет звітності протягом 2021 року. Наша думка не є модифікованою щодо цього питання.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту - це питання, які, на нашу професійну думку, мали найбільше значення для нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання були розглянуті у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні нашої думки про цю звітність, і ми не висловлюємо окремої думки з цих питань.

Ключове питання аудиту

Які аудиторські процедури були виконані стосовно ключового питання аудиту

Оцінка біологічних активів

Відповідні розкриття інформації наведені у Примітках 2 (d) та 7 до фінансової звітності.

Компанія оцінює біологічні активи (зернові та тварини на вирощуванні та відгодівлі) за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж відповідно до МСБО 41 «Сільське господарство» та МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості». Компанія має поточні біологічні активи, що складаються з озимих зернових, у сумі 157,2 мільйонів гривень та довгострокові біологічні активи, що складаються переважно з великої рогатої худоби, у сумі 421,1 мільйонів гривень.

Компанія оцінює справедливую вартість за вирахуванням витрат на продаж її біологічних активів на основі методу дисконтованих грошових потоків. Ця оцінка є суттєвою для нашого аудиту, оскільки процес оцінки є комплексним та передбачає застосування суджень.

Нижче наведені ключові припущення, використані при підготовці прогнозу майбутніх грошових потоків (див. Примітку 7 до фінансової звітності):

- очікувані врожаї;
- ціни;
- ставки дисконтування.

Поміж інших аудиторських процедур ми виконали оцінку облікової політики Компанії та методології оцінки біологічних активів.

Ми перевірили відповідність застосованих методів оцінки МСБО 41, МСФЗ 13 та міжнародним стандартам оцінки і галузевим нормам.

Ми оцінили компетентність, навички та досвід осіб, які провели оцінку, та перевірили їх кваліфікацію.

Ми провели критичний аналіз припущень управлінського персоналу на основі історичних даних (врожаїв) і, у відповідних випадках, зовнішніх параметрів (цін) та ринкових даних і дійшли висновку, що використані припущення знаходяться у прийнятному діапазоні.

Крім того, ми порівняли ці ключові припущення з припущеннями, які були використані у бюджеті на наступний рік, затвердженому Бюджетним комітетом, та історичними результатами діяльності та оцінили причини будь-яких змін.

Ми залучили наших експертів з оцінки для оцінки обґрунтованості та коректності ставок дисконтування.

Ми перевірили аналіз чутливості до зміни значних припущень для оцінки їх впливу на справедливую вартість за вирахуванням витрат на продаж біологічних активів, та переконались у достатності розкриття інформації щодо цього.

З огляду на відсутність активного ринку, він заснований на неспостережних даних, отриманих від внутрішніх експертів Компанії у сфері сільського господарства, збуту та фінансової звітності, які накопичують цю інформацію на основі результатів діяльності минулих років та з відкритих джерел, тобто з прогнозів ринкових аналітиків та звітів галузевих експертів.

Отже, по суті, прогноз є схильним до ризику суттєвого викривлення. Зважаючи на це, ми визначили оцінку біологічних активів ключовим питанням аудиту.

Ми перевірили математичну точність моделі оцінки та проаналізували коректність відповідних розкриттів інформації, наведених у фінансовій звітності (див. Примітку 7 до фінансової звітності).

За результатами наших аудиторських процедур суттєвих викривлень або невідповідностей не виявлено.

Інша інформація, включаючи звіт про управління

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація включає звіт про управління (але не включає фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо цієї фінансової звітності), які ми отримали до дати випуску цього звіту аудитора.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію, включаючи звіт про управління.

У зв'язку з проведенням нами аудиту фінансової звітності наш обов'язок полягає в ознайомленні із зазначеною вище іншою інформацією та у розгляді питання про те, чи наявні суттєві невідповідності між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, одержаними в ході аудиту, та чи не містить інша інформація інших можливих суттєвих викривлень.

На нашу думку, за результатами проведеної нами роботи у ході аудиту інформація, наведена в звіті про управління за фінансовий рік, за який підготовлена фінансова звітність, відповідає фінансовій звітності.

Крім того, виходячи з нашого знання та розуміння суб'єкта господарювання та його середовища, отриманих у ході аудиту, ми зобов'язані повідомляти про факт виявлення суттєвих викривлень у звіті про управління та іншій інформації, які ми отримали до дати цього аудиторського звіту. Ми не маємо що повідомити у цьому зв'язку.

Відповідальність управлінського персоналу та Аудиторського комітету за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності, а також за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, за розкриття у відповідних випадках відомостей, що стосуються безперервної діяльності, та за складання звітності на основі припущення про подальшу безперервну діяльність, крім випадків, коли управлінський персонал має намір ліквідувати Компанію або припинити її діяльність, або коли в нього відсутня жодна реальна альтернатива, крім ліквідації або припинення діяльності.

Аудиторський комітет несе відповідальність за нагляд за процесом підготовки фінансової звітності Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Наша мета полягає в отриманні обґрунтованої впевненості у тому, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки, та у випуску аудиторського звіту, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, але не є гарантією того, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявляє суттєві викривлення за їх наявності. Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки і вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що окремо чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї фінансової звітності.

У ході аудиту, що проводиться відповідно до МСА, ми застосовуємо професійне судження та зберігаємо професійний скептицизм протягом всього аудиту. Крім того, ми виконуємо наступне:

- виявляємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки; розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики; отримуємо аудиторські докази, які є належними та достатніми і надають підстави для висловлення нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті шахрайства є вищим, ніж ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті помилки, оскільки шахрайські дії можуть включати змову, підробку, навмисний пропуск, викривлене подання інформації та дії в обхід системи внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння системи внутрішнього контролю, що стосується аудиту, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Компанії;
- оцінюємо належний характер застосованої облікової політики та обґрунтованість бухгалтерських оцінок і відповідного розкриття інформації, підготовленої управлінським персоналом;
- робимо висновок про правомірність застосування управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності та на основі отриманих аудиторських доказів - висновок про наявність суттєвої невизначеності у зв'язку з подіями або умовами, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми дійшли висновку про наявність суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу у нашому аудиторському звіті до відповідного розкриття інформації у фінансовій звітності або, якщо таке розкриття є неналежним, модифікувати нашу думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Проте майбутні події або умови можуть призвести до того, що Компанія втратить здатність продовжувати свою діяльність на безперервній основі;
- проводимо оцінку подання фінансової звітності в цілому, її структури та змісту, включаючи розкриття інформації, а також того, чи розкриває фінансова звітність операції та події, покладені в її основу, так, щоб було забезпечено їхнє достовірне подання.

Ми здійснюємо інформаційну взаємодію з Аудиторським комітетом повідомляючи їм, серед іншого, про запланований обсяг та строки аудиту, а також про суттєві зауваження за результатами аудиту, у тому числі про значні недоліки системи внутрішнього контролю, які ми виявляємо у ході аудиту.

Крім того, ми надаємо Аудиторському комітету заяву про те, що ми дотримались усіх відповідних етичних вимог до незалежності, та поінформували цих осіб про всі взаємовідносини та інші питання, які можна обґрунтовано вважати такими, що мають вплив на незалежність аудитора, і, якщо потрібно, - про заходи вжиті для усунення загрози, або застосовані застережні заходи.

Із тих питань, про які ми повідомили Аудиторський комітет, ми визначаємо питання, які були найбільш значущими для аудиту фінансової звітності за поточний період і, відповідно, є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання у нашому аудиторському звіті, крім випадків, коли оприлюднення інформації про ці питання заборонене законом чи нормативними актами, або коли у надзвичайно рідкісних випадках ми доходимо висновку про те, що інформація про будь-яке питання не повинна бути повідомлена у нашому звіті, оскільки можливо обґрунтовано передбачити, що негативні наслідки повідомлення такої інформації перевищать суспільно значиму користь від її повідомлення.

Звіт про інші правові та регуляторні вимоги

Призначення аудитора

Ми вперше були призначені аудиторами Компанії для обов'язкового аудиту рішенням учасників 15 серпня 2019 року.

Наше призначення поновлювалося щороку рішенням учасників протягом загального періоду безперервного призначення аудиторами, який складає 2 роки.

Ключовий партнер з аудиту, відповідальний за завдання з аудиту, за результатами якого випущено цей звіт незалежного аудитора, Волкова Олена Анатоліївна.

ТОВ АФ «ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)»

Волкова Олена Анатоліївна

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів
аудиторської діяльності 0152

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів
аудиторської діяльності 101813

ТОВ АФ «ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)»

м. Київ, Україна

28 травня 2021 року

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Актив	Код рядка	№ примітки	31 грудня 2020	31 грудня 2019
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000		7 520	2 565
Первісна вартість	1001		8 882	3 624
Накопичена амортизація	1002		(1 362)	(1 059)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	5	7 730	3 004
Основні засоби	1010	5	661 510	733 848
Первісна вартість	1011		927 017	896 113
Знос	1012		(265 507)	(162 265)
Інвестиційна нерухомість	1015		598	620
Первісна вартість	1016		705	705
Знос	1017		(107)	(85)
Довгострокові біологічні активи	1020	7	421 109	356 250
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	60
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-
Відстрочені податкові активи	1045		-	-
Інші необоротні активи	1090		-	-
Активи у формі прав користування		6	647 030	755 509
Усього за розділом I	1095		1 745 497	1 851 856
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	8	413 608	484 279
Виробничі запаси	1101		81 455	41 913
Незавершене виробництво	1102		189 988	222 717
Готова продукція	1103		142 016	219 636
Товари	1104		149	13
Векселі одержані	1120		-	-
Поточні біологічні активи	1110	7	157 236	85 323
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	9	769 795	629 823
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130		1 411	6 725
з бюджетом	1135		118	184
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9	532 403	469 321
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	10	52 464	45 607
Готівка	1166		39	14
Рахунки в банках	1167		52 425	45 593
Витрати майбутніх періодів	1170		39	19
Інші оборотні активи	1190		6 909	354
Усього за розділом II	1195		1 933 983	1 721 635
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		1 321	-
Баланс	1300		3 680 801	3 573 491

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН (ПРОДОВЖЕННЯ)
СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Пасив	Код рядка	№ примітки	31 грудня 2020	31 грудня 2019
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал, включаючи:				
Внески до зареєстрованого капіталу	1400	11	4 811	4 811
Внески до незареєстрованого капіталу	1401		-	-
Капітал у дооцінках	1405		306 213	399 279
Додатковий капітал	1410		485 569	485 569
Резервний капітал	1415		1 167	1 167
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		1 962 636	1 617 626
Неоплачений капітал	1425		-	-
Вилучений капітал	1430		-	-
Усього за розділом I	1495		2 760 396	2 508 452
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-
Довгострокові кредити та позики	1510	12	21 950	3 255
Довгострокові зобов'язання з оренди		13	476 879	545 155
Інші довгострокові зобов'язання	1515		866	867
Довгострокові забезпечення	1520		-	-
Цільове фінансування	1525		-	-
Усього за розділом II	1595		499 695	549 277
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити та позики	1600	12	-	155 857
Векселі видані	1605		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими кредитами та позиками	1610	12	18 595	-
довгостроковими зобов'язаннями з оренди		13	211 711	219 495
товари, роботи, послуги	1615		38 469	44 287
розрахунками з бюджетом	1620		10 569	40 803
у тому числі з податку на прибуток	1621		-	-
розрахунками зі страхування	1625		1 185	1 143
розрахунками з оплати праці	1630		4 741	4 498
з одержаних авансів	1635		103 485	42 100
за розрахунками з учасниками	1640		-	-
із внутрішніх розрахунків	1645		-	-
Поточні забезпечення	1660		7 056	6 677
Доходи майбутніх періодів	1665		-	14
Інші поточні зобов'язання	1690		24 899	888
Усього за розділом III	1695		420 710	515 762
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття				
Баланс	1700		-	-
	1900		3 680 801	3 573 491

Затверджено до випуску та підписано 28 травня 2021 року.

Жилін Сергій Вікторович
Генеральний директор

Логвиненко Галина Володимирівна
Головний бухгалтер

Примітки на стор. 16 - 49 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ
(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Розділ І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ				
Стаття	Код рядка	№ примітки	2020	2019
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	14	1 708 303	1 791 554
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	15	(1 512 375)	(1 665 817)
Дохід (витрати) від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю та первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції			407 961	308 640
Валовий:				
Прибуток	2090		603 889	434 377
Збиток	2095			
Інші операційні доходи	2120	16	8 276	61 363
Адміністративні витрати	2130	17	(34 015)	(36 732)
Витрати на збут	2150	18	(94 202)	(148 317)
Інші операційні витрати	2180	19	(74 553)	(112 288)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток	2190		409 395	198 403
Збиток	2195			
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	20	862	48 522
Інші доходи	2240		-	-
Фінансові витрати	2250	20	(139 053)	(196 879)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270		-	-
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток	2290		271 204	50 046
Збиток	2295			
Витрати з податку на прибуток	2300		-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток	2350		271 204	50 046
Збиток	2355			

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД) (ПРОДОВЖЕННЯ)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ
(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Розділ II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка		2020	2019
<i>Статті, що не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>				
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		(19 260)	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445		-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		(19 260)	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		(19 260)	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		251 944	50 046

► ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Стаття	Код рядка	№ примітки	2020	2019
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		1 734 406	2 192 169
Повернення податків і зборів	3005		-	32
у тому числі податку на додану вартість	3006		-	-
Цільового фінансування	3010		2 422	3 556
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011		810	-
Надходження авансів від покупців та замовників	3015		197 685	134 102
Надходження від повернення авансів	3020		698	5 044
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025		862	3 465
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		-	-
Надходження від операційної оренди	3040		314	604
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045		-	-
Надходження від страхових премій	3050		-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055		-	-
Інші надходження	3095		1 969	1 787
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	3100		(914 324)	(928 339)
Праці	3105		(163 208)	(177 363)
Відрахувань на соціальні заходи	3110		(43 900)	(47 934)
Зобов'язань з податків і зборів	3115		(262 450)	(297 629)
Витрачання на оплату авансів	3135		(54 795)	(43 022)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		(9 801)	(708)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		-	-
Інші витрачання	3190		(800)	(865)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		489 888	844 899

► ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ (ПРОДОВЖЕННЯ)
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ
(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Стаття	Код рядка	№ примітки	2020	2019
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації:				
фінансових інвестицій	3200		300	-
необоротних активів	3205		-	-
Надходження від отриманих:				
відсотків	3215		-	-
дивідендів	3220		-	-
Надходження від деривативів	3225		-	-
Надходження від погашення позик	3230		563 803	312 467
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		-	-
Інші надходження	3250		-	14
Витрачання на придбання:				
фінансових інвестицій	3255		-	(22 451)
необоротних активів	3260		(19 079)	(15 750)
Виплати за деривативами	3270		-	-
Витрачання на надання позик	3275		(641 417)	(635 206)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		-	-
Інші платежі	3290		(567)	(2 227)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		(96 960)	(363 153)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від:				
Власного капіталу	3300		-	47
Отримання позик	3305		361 094	282 015
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		-	-
Інші надходження	3340		-	-
Витрачання на:				
Викуп власних акцій	3345		-	-
Погашення позик	3350		(481 784)	(443 347)
Сплату дивідендів	3355		-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360		(142 640)	(199 404)
Витрачання на сплату заборгованості з оренди	3365		(121 255)	(77 840)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370		-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375		-	-
Інші платежі	3390		(111)	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	12	(384 696)	(438 529)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400		8 232	43 217
Залишок коштів на початок року	3405		45 607	2 513
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		(1 375)	(123)
Залишок коштів на кінець року	3415		52 464	45 607

► ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал в дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
Залишок на 01 січня 2020 року	4000	4 811	399 279	485 569	1 167	1 617 626	-	-	2 508 452
Чистий прибуток (збиток) за 2020 рік	4100	-	-	-	-	271 204	-	-	271 204
Інший сукупний дохід за 2020 рік	4110	-	(19 260)	-	-	-	-	-	(19 260)
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	(19 260)	-	-	-	-	-	(19 260)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески акціонерів/ учасників	4240								
Внески до капіталу		-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл капіталу:	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Викуп акцій (часток)		-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі ¹	4290	-	(73 806)	-	-	73 806	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін в капіталі	4295	-	(93 066)	-	-	345 010	-	-	251 944
Залишок на 31 грудня 2020 року	4300	4 811	306 213	485 569	1 167	1 962 636	-	-	2 760 396

Примітки на стор. 16 - 49 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

¹ В 2020 році, рядок «Інші зміни в капіталі» (Код 4290) представлений реалізацією дооцінки основних засобів за мінусом відстрочених податків на цій дооцінці.

► ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал в дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
Залишок на 01 січня 2019 року	4000	-	-	-	-	-	-	-	-
Чистий прибуток (збиток) за 2019 рік	4100	-	-	-	-	50 046	-	-	50 046
Інший сукупний дохід за 2019 рік	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески акціонерів/ учасників	4240								
Внески до капіталу		-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл капіталу:	4260								
Викуп акцій (часток)		-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	4 811	399 279	485 569	1 167	1 567 580	-	-	2 458 406
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін в капіталі	4295	4 811	399 279	485 569	1 167	1 617 626	-	-	2 508 452
Залишок на 31 грудня 2019 року	4300	4 811	399 279	485 569	1 167	1 617 626	-	-	2 508 452

Примітки на стор. 16 - 49 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

1. Загальна інформація

■ Організаційна структура та діяльність

Товариство з обмеженою відповідальністю «АГРОФІРМА «ІМ. ДОВЖЕНКА» (далі - Компанія) зареєстроване відповідно до законодавства України 30 травня 2005 року та є резидентом України.

Основна діяльність Компанії – це вирощування зернових та технічних культур та тваринництва.

У 2020 році середньооблікова чисельність працівників склала 1 194 осіб (2019: 1 475 осіб).

Юридична адреса Компанії: Полтавська обл., Шишацький район, село Яреськи, вулиця Козацький шлях, будинок 29.

■ Умови здійснення діяльності в Україні

У 2020 році економіка України зазнала скорочення у зв'язку з пандемією COVID-19 та відображала значне падіння реального ВВП близько -4% (2019: ріст 3%), помірну річну інфляцію у 5% (2019: 4%) та послаблення національної валюти на 4% до долара США та 6% до євро порівняно з середніми показниками минулого року. Економічна активність у 4 кварталі 2020 продовжувала покращувалась демонструючи відновлення реального зростання ВВП. Основним рушієм стало зростання споживання домогосподарств через скорочення та перенесення останнього локдауна на січень 2021, який є періодом сезонно нижчої ділової активності.

Надійне управління фінансовим та грошовим обігом, включаючи зусилля, щоб тримати під контролем поточні державні видатки, сприяло стриманню інфляції у 2020 році. Суттєві грошові перекази та надходження іноземного капіталу на внутрішній ринок облігацій допомогли зменшити дефіцит поточного рахунку та підтримати міжнародні резерви.

Україна залишається вразливою до зовнішніх шоків та цінових циклів товарів через свою залежність від експорту товарів.

Починаючи з березня 2020 Національний банк України («НБУ») вперше за останні два роки продовжує поступово знижувати облікову ставку з 18% у квітні 2019 року до 6% у червні 2020 року, що історичним мінімум облікової ставки за часів незалежності України. У березні 2021 року НБУ підвищив ставку рефінансування до 6,5%.

Подальше економічне зростання значною мірою залежить від успіху українського уряду в реалізації запланованих реформ та стратегії відновлення, співпраці з Міжнародним валютним фондом ("МВФ"). В червні 2020 року МВФ затвердив нову 18-місячну stand-by програму на суму близько 5 мільярдів доларів США з негайною виплатою близько 2 мільярдів доларів США, яка повинна фінансувати бюджетні видатки для подолання негативних наслідків пандемії COVID-19 та карантинних обмежень. Також вони збільшать міжнародні резерви цього року, незважаючи на значні виплати за зовнішнім державним боргом.

У 2021 році Україна повинна погасити значну суму державного боргу, що вимагатиме мобілізації значного внутрішнього та зовнішнього фінансування у все більш складних умовах фінансування для ринків, що розвиваються.

Події, які призвели до анексії Криму Російською Федерацією в лютому 2014 року, і конфлікт на сході України, який розпочався навесні 2014 року, досі не вирішені. Відносини між Україною та Російською Федерацією залишаються напруженими.

В Україні відбулися місцеві вибори в жовтні 2020 року. Незважаючи на певні покращення в 2020 році, остаточну резолюцію та поточні наслідки політичної та економічної ситуації важко передбачити, але вони можуть мати подальші серйозні наслідки для економіки України та бізнесу Компанії.

2. Основа і загальні принципи підготовки і складання фінансової звітності

а) Основа підготовки

Ця фінансова звітність є річною фінансовою звітністю Компанії, яка підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості, з коригуванням на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю та коригуванням основних засобів до їхньої справедливої вартості відповідно до МСФЗ, яка є їх умовною вартістю та на подальшу оцінку будівель, споруд та машин та обладнання за справедливою вартістю, біологічних активів за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на продаж та сільськогосподарської продукції, яка відображається за собівартістю, яка визначається як справедлива вартість за вирахуванням очікуваних витрат на продаж в момент збору врожаю

Основні положення облікової політики, яка була застосована при підготовці цієї фінансової звітності, викладені в Примітці 3.

Зміни у фінансовій звітності після її випуску. Будь-які зміни у цій фінансовій звітності після її випуску вимагають затвердження керівництвом Компанії, яке ухвалило цю фінансову звітність до випуску.

Відповідно до пункту 5 статті 121 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підприємства, які повинні складати фінансову звітність за МСФЗ, складають і подають фінансову звітність на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі (iXBRL). 9 квітня 2021 року на засіданні Комітету з управління системою фінансової звітності було схвалено електронний формат Таксономії UA XBRL МСФЗ 2020. Проте станом на дату випуску цієї фінансової звітності процес подання фінансової звітності в єдиному електронному форматі з використанням таксономії UA XBRL МСФЗ 2020 року не працює в повній мірі. Враховуючи це, Комітет з управління Системою фінансової звітності рекомендував усім регуляторам подовжити строки подання звітності у форматі iXBRL за 2020 рік та перші 3 квартали 2021 року та не застосовувати санкції за невчасне подання протягом 2021 року. Національний банк України прийняв відповідне рішення про подовження строків подання звітності у форматі iXBRL за 2020 рік та перші 3 квартали 2021 року та не застосовування штрафних санкцій за порушення строків подання звітності у 2021 році. Керівництво Компанії планує підготувати звіт у форматі iXBRL та подати його протягом 2021 року.

б) Безперервність діяльності

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до принципу безперервності діяльності на основі припущення, що Компанія та її кінцева материнська компанія Astarta Holding N.V. разом з компаніями, що прямо або опосередковано належать їй (надалі Група), будуть здатні реалізувати свої активи та врегулювати свої зобов'язання у ході звичайного ведення бізнесу в осяжному майбутньому.

Група, до якої належить Компанія, є вертикально інтегрованою та застосовує диверсифіковану бізнес-модель, яка забезпечує її здатність перепрофілюватися з вирощування цукрового буряку на вирощування інших сільськогосподарських культур із позитивним впливом на результати діяльності Групи в цілому та, відповідно, на результати діяльності Компанії, які суттєво залежать від діяльності Групи.

За 2020 рік чистий прибуток Компанії склав 271 204 тисячу гривень (у 2019 році - чистий прибуток у сумі 50 046 тисяч гривень), і Компанія мала позитивний чистий рух коштів від операційної діяльності у сумі 489 888 тисяч гривень (у 2019 році – позитивний чистий рух коштів від операційної діяльності у сумі 844 899 тисяч гривень). Поточні активи Компанії станом на 31 грудня 2020 року перевищували поточні зобов'язання на 1 513 273 тисяч гривень (у 2019 році – на 1 205 873 тисяч гривень).

Показник EBITDA та фінансовий стан Групи у попередні два роки зазнали впливу економічних умов, в яких працювала Група, та спаду на ринках цукру, викликаного падінням цін на цукор. Це призвело до порушення декількох фінансових та нефінансових показників, передбачених умовами договорів про залучення кредитів та позикових коштів Групи.

Протягом 2020 року усі фінансові установи, фінансові показники за договорами з якими порушила Група, надали листи про відмову від права вимагати дострокового погашення включно з 31 грудня 2020 року. Крім того, три з п'яти банків погодилися на внесення змін до умов договорів для перегляду окремих показників на майбутнє, що дозволить Групі уникнути порушення цих показників у наступних періодах. Основна зміна стосується заміни коефіцієнта покриття обслуговування боргу на співвідношення показника EBITDA до фінансових виплат, яке Група здатна виконувати у майбутньому. Така готовність фінансових установ до перегляду умов кредитування Групи пов'язана з тим, що:

- Група є позичальником з надійною репутацією та історією стабільних платежів за договорами;
- Група здійснює свою діяльність у привабливій для інвесторів галузі (сільське господарство є одним з ключових чинників розвитку економіки України та залучення до неї надходжень в іноземній валюті).

У 2020 році внаслідок стабільної ліквідності Група додатково погасила 5 225 025 тисяч гривень (169 430 тисяч євро). Загальна сума заборгованості Групи за кредитами станом на 31 грудня 2020 року дорівнює 1 844 194 тисячі гривень (53 086 тисяч гривень) (у 2019 році - 3 947 486 тисяч гривень (149 402 тисячі євро)) та розподілена між 10 різними фінансовими установами. Керівництво вважає важливим залучати зовнішнє фінансування від відносно широкого кола фінансових установ для формування стабільної кредитної історії та забезпечення оперативного доступу до фінансових ресурсів на сприятливих фінансових умовах.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Станом на 31 грудня 2020 року керівництво також підготувало прогноз дотримання фінансових показників за позиковими коштами до першого кварталу 2022 року (включно). Спираючись на цей прогноз, керівництво очікує, що Група зможе дотримуватися встановлених фінансових показників у наступні 12 місяців після дати цієї фінансової звітності з істотним операційним запасом порівняно з передбаченими договорами значеннями показників. На думку керівництва, стабільне збереження такого операційного запасу буде забезпечене за рахунок скорочення обсягу зовнішнього боргу, а також подальшого покращення умов на ринку, на якому здійснює свою діяльність Група, враховуючи другий рік дефіциту цукру на світових та місцевих ринках і підвищення цін на цукор, що позитивно вплине на фінансові результати за 2021 рік з урахуванням наявних запасів цукру.

Компанія продовжує реалізацію програм скорочення витрат за рахунок відмови від експлуатації надлишкових переробних потужностей та підвищення ефективності завдяки запуску інфраструктурних проектів. Компанія та Група підтримують свою бездоганну репутацію, яка сприяє її співпраці з надійними бізнес-партнерами, які мають солідну репутацію на ринку.

Крім того, пандемія COVID-19 не мала суттєвого впливу на діяльність Компанії, оскільки сільськогосподарські роботи ведуться на відкритому повітрі, а керівництво вжило оперативних заходів, спрямованих на мінімізацію впливу пандемії у відповідності до рекомендацій Уряду України, з метою забезпечення безпеки своїх працівників та збереження безперервності комерційної діяльності.

З огляду на ці фактори керівництво має обґрунтовані очікування, що у розпорядженні Групи є достатні ресурси для управління діяльністю у наступні 12 місяців з дати цієї фінансової звітності. Керівництво й надалі буде контролювати потенційний вплив та вживати усіх можливих заходів для його мінімізації.

Враховуючи ці та інші заходи, яких вживає Група, керівництво дійшло висновку, що підготовка фінансової звітності на основі принципу безперервності діяльності є обґрунтованою.

с) Функціональна валюта та валюта подання

Функціональною валютою та валютою подання цієї фінансової звітності Компанії є українська гривня.

Ця фінансова звітність представлена в тисячах українських гривень («тисяч гривень» або «тис.грн.»), а всі суми округлені до цілих тисяч, крім випадків, де вказано інше.

д) Використання суджень, оцінок та припущень

Підготовка фінансової звітності у відповідності до МСФЗ потребує від керівництва винесення суджень та припущень, які мають вплив на суми активів, зобов'язань та потенційних зобов'язань, які представлені у звітності на дату фінансової звітності та відображених сум доходів від реалізації товарів, робіт та послуг за звітний період. Оцінки та судження базуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими у відповідності до обставин. Таким чином, фактичні результати можуть відрізнятися від оціночних. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, Керівництво також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики.

Нижче представлені основні припущення, що стосуються майбутнього та інших основних джерел невизначеності оцінок на дату балансу, які несуть у собі значний ризик виникнення необхідності внесення суттєвих коригувань до балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року. Оцінки та відповідні припущення переглядаються на постійній основі. Результати переглядів облікових оцінок визнаються у тому періоді, в якому здійснюється такий перегляд оцінки, якщо цей перегляд впливає як на поточний, так і майбутні періоди.

а) Знецінення основних засобів

Компанія зобов'язана проводити тест на знецінення своїх необоротних активів або одиниць, що генерують грошові потоки, коли є ознаки, що актив або одиниця, що генерує гроші потоки ("ОГГП"), можуть бути знецінені. Станом на 31 грудня 2020 року було проведено тест на знецінення.

Для тестування на зменшення корисності керівництво Компанії визначило 3 ОГГП, що були сформовані на основі сегментів, до яких відносяться активи Компанії, що підлягають тестуванню, в рамках Групи під контролем Astarta Holding N.V. через її вертикальну інтегрованість та централізоване управління. Одним із визначальних факторів у визначенні підрозділу, що генерує грошові потоки, є можливість вимірювання незалежних грошових потоків для цієї одиниці. У межах визначених підрозділів, що генерують грошові кошти,

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

значна частина їх виробництва надходить до іншого підрозділу, що генерує гроші. Тому необхідне судження при визначенні одиниці, що генерує гроші.

Тестування на зменшення корисності проводиться на основі розрахунку вартості використання, використовуючи прогноз грошових потоків, що не перевищує п'ятирічного періоду. Прогноз грошових потоків базується на бюджеті на наступний рік, затвердженому Бюджетним комітетом Групи, у складі фінансового директора, генерального директора, операційного директора, комерційного директора та директора з виробництва та на наступні чотири роки - на екстрапольованих прогнозах на основі індексу споживчих цін та цукру цінові прогнози Світового банку. Останні детальні розрахунки зменшення корисності були здійснені станом на 31 грудня 2020 року, зроблені ключові припущення та обґрунтовано можливі зміни цих припущень розкриті в Примітці 5. Керівництво прийняло певні судження для визначення ключових припущень та впливу на розрахунок акумульованої вартості у використанні.

b) Переоцінка будівель, машин та обладнання

Компанія використовує модель переоцінки для обліку будівель та споруд, машин та обладнання. Визначення справедливої вартості вимагає прийняття суджень і використання припущень.

c) Амортизація

Для визначення терміну корисної експлуатації основних засобів керівництво має зробити оцінки. Керівництво оцінює залишковий термін використання відповідно до поточних технічних умов активів та оціночного періоду, протягом якого очікується, що активи будуть генерувати вигоди для Компанії. Якби орієнтовний термін корисного використання відрізнявся на 10% від кошторису керівництва, вплив на суму амортизації за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року, полягав би у зменшенні її на 10 330 тис.грн. (31 грудня 2019: 10 407 тис.грн.) або збільшенні її на 12 260 тис. грн. (31 грудня 2019: 13 539 тис.грн.).

d) Визначення справедливої вартості біологічних активів

Через відсутність активного ринку Компанія оцінює справедливую вартість біологічних активів за теперішньою вартістю чистих грошових потоків, які будуть отримані від використання активів дисконтованих за поточною ринковою ставкою, розрахованою на основі WACC, включаючи певні коригування в з врахуванням специфіки активу. Справедливу вартість біологічних активів визначають внутрішні експерти Компанії з питань сільського господарства, продажу та фінансової звітності на основі технологічних карток виробництва для кожного виду біологічних активів, бюджету на наступний рік, затвердженого Бюджетним комітетом та майбутніх ринкових цін та економічних прогнозів. Основні оцінки та припущення, пов'язані з оцінкою, окрім ставки дисконтування - це врожайність, ціни на врожай, який буде зібрано та виробничі витрати, які потрібно буде понести на вирощування сільськогосподарських культур та надої молока, ціни на молоко та м'ясо для корів. Аналіз чутливості представлено в Примітці 7. Визначення справедливої вартості проводиться відповідно до МСФЗ 13 Оцінка справедливої вартості.

Діяльність Компанії за своєю природою дуже сприйнятлива до погодних умов під час посівної програми та збирання врожаю, а також під час вирощування сільськогосподарських культур. Несподівані зміни погодних умов можуть вплинути на витрати на виробництво та врожайність сільськогосподарських культур, що використовуються при оцінці справедливої вартості біологічних активів, і, в кінцевому рахунку, матимуть значний вплив на фінансові результати Компанії. Компанія постійно контролює прогнози та вживає необхідних заходів для мінімізації впливу. Чутливість припущень, на які впливає ця оцінка, таких як урожайність і витрати, розкриті в Примітці 7.

e) Визначення справедливої вартості сільськогосподарської продукції

Керівництво визначає справедливую вартість сільськогосподарської продукції на основі котируваних цін на активному ринку. Справедлива оцінка проводиться відповідно до МСФЗ 13 Оцінка справедливої вартості. Крім того, витрати на продаж в момент збору врожаю оцінюються та віднімаються із справедливої вартості. Справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж стає балансовою вартістю запасів на дату збору врожаю. Потенційне збільшення або зменшення ціни продажу сільськогосподарської продукції, яка була визначена в момент збору врожаю, для сільськогосподарських культур, проданих протягом року, не впливає на операційний прибуток Компанії.

f) Зобов'язання з оренди

Для розрахунку зобов'язань з оренди землі керівництво використовує деякі оцінки:

- ставка оренди;
- ставка дисконтування;
- термін оренди.

Компанія включає в орендні платежі, що використовуються при розрахунку зобов'язань за оренду землі, загальну фактичну суму змінних орендних платежів, що містять ставку оренди, яка змінюється в залежності від зміни індексу або ставки. Компанія наражається на можливе майбутнє збільшення змінних орендних платежів на основі індексу або ставки, що не включаються до зобов'язань з оренди до моменту настання таких змін. Коли відбувається коригування орендних платежів на основі індексу чи ставки, відбувається переоцінка зобов'язання з оренди та сума такої переоцінки визнається в якості коригування активу у формі права користування.

Збільшення або зменшення орендних платежів на 10% на 31 грудня 2020 року призведе до збільшення або зменшення зобов'язань з оренди на 68 859 тис. грн. (31 грудня 2019 року: 76 465 тис. грн).

Орендні платежі дисконтуються з використанням додаткової ставки запозичення, оскільки процентну ставку, яка міститься в договорі оренди, неможливо визначити.

Збільшення або зменшення ставки дисконтування на 10% на 31 грудня 2020 року призведе до збільшення або зменшення зобов'язань з оренди на 33 795 тис. грн. (31 грудня 2019 року: 37 380 тис. грн).

Опціон щодо продовження та розірвання договорів міститься в ряді договорів оренди. Ці умови використовуються для досягнення максимальної гнучкості в експлуатації в частині управління договорами.

При визначенні терміну оренди земельної ділянки, керівництво враховує всі факти та обставини, що створюють економічний стимул для використання опціону щодо продовження терміну оренди. Опціон на продовження терміну оренди землі Компанія розглядала як не ймовірний зважаючи на довгостроковий період договорів, що найкраще відображає обґрунтовано очікуваний період оренди, що підтверджується минулим досвідом розірвання договорів оренди та очікуваннями щодо використання земельної ділянки.

Опціон на продовження строку оренди наступних об'єктів вважається ймовірним, і він включається до оцінки активів та зобов'язань, що виникають внаслідок оренди.

	Очікуваний строк оренди
Цілісні майнові комплекси	5
Нерухоме обладнання	5
Рухоме майно	3

3. Основні положення облікової політики**3.1. Іноземна валюта**

Операції в іноземній валюті під час первісного визнання відображаються у функціональній валюті шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням спот-курсу між функціональною та іноземною валютами на дату здійснення операції.

На кінець кожного звітного періоду Компанія відображає:

- монетарні статті в іноземній валюті переоцінюються по валютному курсу з використанням курсу на кінець звітного періоду;
- немонетарні статті, які відображені за історичною собівартістю і зарахування яких на баланс пов'язане з операціями в іноземній валюті, відображаються по валютному курсу на дату здійснення операції;
- немонетарні статті, які відображені в обліку за справедливою вартістю в іноземній валюті відображаються по валютному курсу на дату визначення цієї справедливої вартості.

Курсові різниці, що виникають при здійсненні розрахунків за монетарними статтями або при перерахунку монетарних статей за курсами, що відрізняються від курсів, за якими вони перераховувалися при первісному визнанні протягом звітного періоду або у попередніх звітних періодах, підлягають визнанню у складі прибутків чи збитків того періоду, в якому такі різниці виникли.

Прибутки та збитки від переоцінки зобов'язань за кредитами в іноземній валюті та інші прибутки та збитки від переоцінки монетарних залишків в іноземній валюті відображаються в складі інших операційних доходів та витрат.

3.2. Основні засоби

а. Власні активи

Компанія застосовує модель переоціненої вартості для груп основних засобів:

- Будівлі;
- Споруди;
- Машини та обладнання.

Після визнання активом об'єкти основних засобів вище зазначених груп обліковуються за переоціненою вартістю, яка є справедливою вартістю відповідних об'єктів на дату переоцінки за вирахуванням будь-якої подальшої накопиченої амортизації та подальших накопичених збитків від зменшення корисності, якщо такі є.

Будівлі, споруди, машини та обладнання переоцінюються з достатньою регулярністю, щоб забезпечити відсутність суттєвої різниці між їхньою балансовою вартістю та сумою, визначеною на основі справедливої вартості станом на кінець звітного періоду. Збільшення балансової вартості внаслідок переоцінки показується за кредитом в іншому сукупному доході та призводить до збільшення суми переоцінки у складі капіталу. Зменшення балансової вартості активу, яке компенсує попереднє збільшення балансової вартості того самого активу, включається до іншого сукупного доходу та призводить до зменшення суми переоцінки, раніше визнаної у складі капіталу. Всі інші випадки зменшення балансової вартості відображаються у складі прибутку чи збитку за рік.

Резерв переоцінки об'єктів основних засобів вище зазначених груп, відображений у складі капіталу, відноситься безпосередньо на нерозподілений прибуток у тому випадку, коли сума переоцінки реалізована, тобто коли актив реалізується або списується або коли Компанія припиняє використовувати актив. В останньому випадку сума реалізованої переоцінки – це різниця між сумою амортизації, розрахованої на основі переоціненої балансової вартості активу, та сумою амортизації, розрахованої на основі первісної вартості активу.

Компанія застосовує модель собівартості для наступних груп основних засобів:

- Транспортні засоби;
- Інші основні засоби.

Модель собівартості передбачає, що після визнання у якості активу об'єкт основних засобів обліковується за собівартістю за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності, якщо такі є.

Собівартість об'єкта основних засобів складається з таких витрат:

- ціни його придбання, включаючи імпорتنі мита та невідшкодовувані податки на придбання після вирахування торговельних знижок та цінових знижок;
- будь-яких витрат, які безпосередньо пов'язані з доставкою активу до місця розташування та приведення його в стан, необхідний для експлуатації у спосіб, визначений управлінським персоналом;
- первісної попередньої оцінки витрат на демонтаж, переміщення об'єкта та відновлення території, на якій він розташований, зобов'язання за якими Компанія бере або коли купує цей об'єкт, або коли використовує його протягом певного періоду з метою, яка відрізняється від виробництва запасів протягом цього періоду.

Вартість самостійно побудованих активів включає витрати на матеріали, прямі витрати на працю та відповідну частину накладних витрат.

Споруди - це тристоронні конструкції, які не мають даху, фундаменту чи стіни. Споруди в основному використовуються в сільському господарстві і виробництві цукру та являють собою ангари, силоси, склади та зерносушарки.

Незавершені капітальні інвестиції включають витрати, безпосередньо пов'язані з будівництвом основних засобів, з урахуванням відповідно прямих, розподілених змінних накладних витрат, понесених при будівництві.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Прибуток або збиток, який виникає у результаті вибуття або списання об'єкта основних засобів, визначається як різниця між доходом від реалізації та балансовою вартістю активу і визнається у складі прибутку або збитку.

Компанія переглядає ліквідаційну вартість та метод амортизації основних засобів щорічно, а також у випадку значної зміни у очікуваному способі споживання майбутніх економічних вигід, надходження яких пов'язане з активом.

Кожну частину об'єкта основних засобів, собівартість якої є суттєвою стосовно загальної собівартості об'єкта, Компанія амортизує окремо.

Основні засоби, що надходять по договорах оренди, відображаються за найменшою з двох вартостей – справедливої вартості або приведеної вартості майбутніх орендних платежів з моменту початку оренди за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності.

б. Подальші витрати

Первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигід, первісно очікуваних від використання об'єкта. Витрати, понесені під час технічного обслуговування та поточних ремонтів, відносяться на витрати періоду по мірі їх виникнення.

с. Амортизація

Компанія застосовує прямолінійний метод нарахування амортизації для основних засобів та інших необоротних матеріальних активів.

Амортизація об'єкта починається тоді, коли він стає готовим для використання. Земля, активи, що будуються, та не встановлене обладнання не амортизуються.

Оціночні первинні строки корисного використання груп основних засобів:

Будівлі	до 50 років
Споруди	до 50 років
Машини та обладнання	до 20 років
Транспортні засоби	до 10 років
Інші основні засоби	до 5 років

3.3. Інвестиційна нерухомість

На дату переходу на МСФЗ Компанія визнала інвестиційну нерухомість за умовною первісною вартістю. На дату первісного визнання та подальша оцінка інвестиційної нерухомості визначається за собівартістю за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності.

Амортизація інвестиційної нерухомості визнається в звіті про сукупний дохід у відповідності до строку корисного використання окремих активів на прямолінійній основі.

Інвестиційна нерухомість складається з будівель. Оціночний первинний строк корисного використання - 50 років.

3.4. Оренда

Компанія є стороною договорів оренди в якості орендаря, а саме:

- земельні ділянки;
- офісні приміщення та склади;
- обладнання.

Оренда визнається, оцінюється та подається відповідно до МСФЗ 16 «Оренда».

Компанія визнає активи та зобов'язання за всіма договорами оренди, застосовуючи винятки, наведені в стандарті з 1 січня 2018 року. Контракти, які не були визначені як оренда згідно МСБО 17 та КТМФЗ 4, не були переоцінені на предмет наявності оренди. Тому визначення договору оренди згідно МСФЗ 16 застосовувалося лише до договорів, укладених або змінених 1 січня 2018 року або після цього.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

На дату первісного визнання активи у формі права користування оцінюються за собівартістю, яка включає:

- суму первісного визнання зобов'язання з оренди;
- будь-які орендні платежі, здійснені на дату або до дати початку, за вирахуванням будь-яких стимулів оренди;
- будь-які початкові прямі витрати, понесені орендарем;
- оціночні витрати, які повинен понести орендар під час демонтажу та вилучення базових активів або відновлення ділянки, на якій розташовані активи.

Дата початку оренди - це дата, коли орендодавець надає базовий актив для використання орендарю.

Після дати початку оренди активи у формі права користування оцінюються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності та коригуються на суму будь-якої переоцінки зобов'язання з оренди. Активи у формі права користування, як правило, амортизуються протягом одного з коротших термінів - або терміну корисного використання активу, або строку оренди на прямолінійній основі. Якщо Компанія має достатню впевненість щодо використання опціону купівлі, активи у формі права користування амортизуються протягом строку корисного використання активів. Амортизація активів у формі права користування розраховується прямолінійним методом протягом їх орієнтовного строку корисного використання наступним чином:

	Строк корисного використання, роки
Земля	1 – 49
Будівлі	1 – 5
Обладнання	1 – 5
Транспортні засоби	1 - 3

Термін оренди, визначений Компанією, включає:

- не скасовуваний період оренди за договором;
- періоди, на які поширюється опціон на продовження оренди, якщо орендар обґрунтовано впевнений, що використає цей опціон;
- періоди, на які поширюється опціон припинення оренди, якщо орендар безперечно впевнений, що цей варіант не буде використовувати.

Зобов'язання з оренди спочатку оцінюються за теперішньою вартістю орендних платежів, які ще не були сплачені на цю дату. Орендні платежі дисконтуються з використанням ставки залучення додаткових позикових коштів на дату початку оренди. Кожен орендний платіж розподіляється між зобов'язанням та витратами на відсотки за зобов'язанням з оренди. Витрати на відсотки за зобов'язанням з оренди визнаються в прибутках чи збитках протягом періоду оренди у складі фінансових витрат.

Зобов'язання з оренди включають чисту теперішню вартість наступних орендних платежів:

- фіксовані платежі (включаючи по суті фіксовані платежі), за вирахуванням дебіторської заборгованості щодо орендних платежів, і
- змінну плату за оренду, яка базується на індексі або ставці, яка була визначена за допомогою показника індексу або ставки при первісному визнанні на дату початку оренди.

В подальшому зобов'язання з оренди обліковується за амортизованою вартістю за методом ефективної процентної ставки. Зобов'язання з оренди переоцінюються в разі зміни майбутніх орендних платежів, що виникають внаслідок зміни індексу або ставки, і коли відбувається зміна оцінки Компанії щодо того, чи буде вона використовувати опціон на продовження строку оренди або припинення дії договору оренди.

Коли зобов'язання з оренди переоцінюються, здійснюється відповідне коригування балансової вартості активів у формі права користування або переоцінка відображається у прибутку чи збитку, якщо балансова вартість активів у формі права користування була зменшена до нуля.

Контракти можуть містити як орендні, так і не орендні компоненти. Компанія розподіляє винагороду в договорі на орендні та не орендні компоненти на основі їх відповідних вартостей.

Орендні платежі виключають змінні витрати, які залежать від внутрішніх і зовнішніх факторів, наприклад, використання енергії, обмеження кількості мото-годин тощо. Такі змінні платежі за оренду не включаються до первісної оцінки зобов'язань з оренди та визнаються безпосередньо у прибутку чи збитку. Компанія вирішила не

визнавати активи у формі права користування та зобов'язання з оренди для короткострокової оренди обладнання та іншої оренди, термін якої становить 12 місяців або менше, та оренди малоцінних активів. Виплати, пов'язані з такою орендою, визнаються у прибутках чи збитках на прямолінійній основі.

3.5. Біологічні активи

Компанія виділяє наступні групи біологічних активів:

- поточні біологічні активи; та
- довгострокові біологічні активи.

Біологічні активи відображаються за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на продаж, за винятком випадків, коли справедливу вартість неможливо достовірно оцінити. Якщо справедливу вартість неможливо достовірно оцінити, біологічні активи відображаються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Витрати на продаж - це додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з вибуттям активу, за винятком фінансових витрат та податку на прибуток.

Прибуток (збиток) від зміни справедливої вартості біологічних активів включається до рядка звіту про сукупний дохід "Дохід (витрати) від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю та первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції". Компанія класифікує біологічні активи як поточні або довгострокові в залежності від середнього строку корисної експлуатації певної групи біологічних активів.

3.6. Сільськогосподарська продукція

Компанія класифікує зібраний урожай як сільськогосподарську продукцію. Зібрана сільськогосподарська продукція відображається у звіті про фінансовий стан за меншою вартістю - справедливою вартістю в момент збирання врожаю за вирахуванням витрат на продаж, яка вважається собівартістю на цю дату або чистою вартістю реалізації. Прибуток чи збиток, що виникає при первісному визнанні сільськогосподарської продукції за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж, включається до рядка звіту про сукупний дохід "Дохід (витрати) від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю та первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції".

3.7. Фінансові інструменти

Первісна оцінка та визнання

При первісному визнанні фінансові активи класифікуються як фінансові активи, які оцінюються за амортизованою вартістю (AC), справедливою вартістю, що змінюється через інший сукупний дохід (FVOCI) або справедливою вартістю, що змінюється через прибуток або збиток (FVTPL), відповідно. Усі фінансові активи спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс, якщо фінансові активи не відображаються за справедливою вартістю через прибуток або збитки, витрати на проведення операції, що відносяться до придбання фінансового активу. Справедлива вартість при первісному визнанні найкраще підтверджується ціною угоди.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – бізнес-модель

Бізнес-модель відображає спосіб, у який Компанія управляє активами з метою отримання грошових потоків: чи є метою компанії (i) виключно отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків») або (ii) отримання передбачених договором грошових потоків і грошових потоків, які виникають у результаті продажу активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу»), або, якщо не застосовується ні пункт (i), ні пункт (ii), фінансові активи відносяться у категорію «інших» бізнес-моделей та оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Компанія має намір здійснити для досягнення цілі, встановленої для портфеля, наявного на дату оцінки. Фактори, які Компанія враховує при визначенні бізнес-моделі, включають: мету і склад портфеля, минулий досвід отримання грошових потоків по відповідних активах, підходи до оцінки та управління ризиками, методи оцінки доходності активів та схему виплат керівникам.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – характеристики грошових потоків

Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або

для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Компанія оцінює, чи являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми боргу та процентів («тест на виплати основної суми боргу та процентів» або «SPPI-тест»). Фінансові активи із вбудованими похідними інструментами розглядаються у сукупності, щоб визначити, чи є грошові потоки по них виплатами виключно основної суми боргу та процентів. У ході такої оцінки Компанія аналізує, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базового кредитного договору, тобто проценти включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших ризиків базового кредитного договору та маржу прибутку.

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику чи волатильності, які не відповідають умовам базового кредитного договору, відповідний фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. SPPI-тест виконується при первісному визнанні активу, а подальша переоцінка не проводиться.

Подальша оцінка

Для цілей подальшої оцінки фінансові активи класифікуються за такими категоріями:

- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток,
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід,
- за амортизованою вартістю.

Фінансові активи, що в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю

Після первісного визнання такі активи обліковуються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка та за вирахуванням будь-яких збитків від зменшення корисності. Після первісного визнання резерв очікуваних кредитних збитків (ОКЗ) визнається для фінансових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю, і включається до складу витрат. Фінансові активи Компанії, на які поширюється модель ОКЗ представлені торговою та іншою дебіторською заборгованістю, грошовими коштами та їх еквівалентами, короткостроковими депозитами. Компанія оцінює ОКЗ та визнає забезпечення під очікувані кредитні збитки на кожну звітну дату. Компанія використовує спрощений підхід, передбачений МСФЗ 9, до оцінки ОКЗ, при якому застосовується резерв під ОКЗ за весь термін для всієї торгової та іншої дебіторської заборгованості і активів за договором. Виявлені збитки від знецінення щодо короткострокових депозитів і грошових коштів та їх еквівалентів були несуттєвими станом на звітну дату.

Фінансові активи – припинення визнання

Компанія припиняє визнання фінансових активів, коли: (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (б) Компанія передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу і при цьому: (i) також передала в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Компанія не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль.

Контроль вважається збереженням, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

3.8. Принципи визначення справедливої вартості

Справедлива вартість є ціною, яка була б отримана за продаж активу або виплачена за передачу зобов'язання в рамках звичайної операції між учасниками ринку на дату оцінки.

Оцінка за справедливою вартістю передбачає, що операція з продажу активу або передачі зобов'язання відбувається або на основному ринку для даного активу чи зобов'язання, або в умовах відсутності основного ринку, на найбільш вигідному ринку для даного активу чи зобов'язання.

Справедлива вартість активу або зобов'язання оцінюється з використанням припущень, які використовувалися б учасниками ринку при визначенні ціни активу або зобов'язання, при цьому передбачається, що учасники ринку діють в своїх кращих інтересах.

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікується за ієрархією джерел справедливої вартості, що подана нижче, на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є суттєвими для оцінки справедливої вартості в цілому:

- Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов'язань на активних ринках;

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- Рівень 2: моделі оцінки, для яких всі вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та базуються прямо або опосередковано на ринкових даних;
- Рівень 3: моделі оцінки, які використовують вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та відсутні у відкритому доступі.

Для активів і зобов'язань, які переоцінюються у фінансовій звітності на періодичній основі, Компанія визначає необхідність їх переміщення між рівнями джерел ієрархії, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значимими для оцінки за справедливою вартістю в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

3.9. Запаси

Запаси оцінюються за найменшою з двох оцінок: собівартістю або чистою вартістю реалізації. Запаси відображаються за чистою вартістю реалізації у випадку, якщо на дату балансу їх ціна знизилася або вони втратили первісно очікувану Компанією економічну вигоду. При продажі запасів, їх відпуску у виробництво або при іншому вибутті їх оцінка здійснюється за методом середньозваженої собівартості.

3.10. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти складаються з готівки в касі, коштів на поточних рахунках у банках і депозитів до запитання, або зі строками погашення до трьох місяців.

Грошові кошти та їх еквіваленти первинно визнаються за справедливою вартістю та в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із застосуванням методу ефективної відсоткової ставки.

3.11. Торгова дебіторська заборгованість

Торгова та інша дебіторська заборгованість первісно визнається за справедливою вартістю і у подальшому оцінюється за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки.

3.12. Фінансові допомоги видані

Фінансові допомоги видані первісно визнаються за справедливою вартістю і у подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки. У разі надання позики з невизначеним терміном погашення (позика на вимогу), Компанія оцінює строк такої позики на основі власних очікувань щодо її погашення.

Після первісного визнання надані фінансові допомоги оцінюються за амортизованою вартістю через прибуток чи збиток.

Компанія визнає різницю між номінальною вартістю наданої безвідсоткової позики за ставкою нижче ринкової та її номінальною вартістю у складі Додаткового капіталу, якщо позика надана пов'язаним сторонам, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника (зокрема, компаніям Групи).

У разі надання безповоротної фінансової допомоги пов'язаним сторонам, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника, Компанія відображає таку допомогу у якості зменшення Додаткового капіталу. У разі надання безповоротної фінансової допомоги третім сторонам та іншим пов'язаним сторонам, Компанія відображає витрати в складі інших операційних витрат.

Фінансові доходи від амортизації дебіторської заборгованості з наданих позик відображаються у складі фінансових доходів.

3.13. Зменшення корисності

а. Фінансові активи

Компанія розраховує ОКЗ та визнає чисті збитки від знецінення фінансових активів на кожну звітну дату. Компанія застосовує спрощений підхід МСФЗ 9 для розрахунку очікуваних кредитних збитків, який використовує резерв очікуваних збитків протягом усього періоду для торгівельної дебіторської заборгованості. ОКЗ протягом всього періоду - це ОКЗ, який є результатом усіх можливих подій дефолту протягом очікуваного періоду фінансового інструменту. Розрахунок ОКЗ відображає: (i) неупереджену та зважену за ймовірністю суму, яка визначається шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану та підтверджену

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

інформацію, яка доступна без зайвих витрат та зусиль, наприкінці кожного звітного періоду про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх умов.

Для тестування всіх інших фінансових активів на предмет знецінення Компанія застосовує звичайний підхід. При застосуванні звичайного підходу Компанія розподіляє фінансові активи на наступні категорії:

- активи, по яким не було суттєвого зростання кредитного ризику;
- активи, по яким було суттєве зростання кредитного ризику.

Для фінансових активів, по яким не було суттєвого зростання кредитного ризику після первісного визнання, Компанія визнає резерв під дванадцятимісячні очікувані кредитні збитки, які є частиною очікуваних кредитних збитків за весь період, тобто очікувані кредитні ризики, що виникають у наслідок всіх можливих випадків дефолту, що можливі протягом дванадцяти місяців після звітної дати.

Для фінансових активів, по яким відбулося суттєве зростання кредитного ризику на індивідуальній чи груповій основі Компанія визнає резерв під очікувані кредитні ризики на весь термін, тобто очікувані кредитні ризики, що виникають у наслідок всіх можливих випадків дефолту протягом усього терміну дії фінансового інструмента

Станом на кожен звітну дату Компанія оцінює наявність значного збільшення кредитного ризику по фінансовим активам на основі аналізу зміни ризику виникнення дефолту. При оцінці зміни кредитного ризику Компанія застосовує професійне судження.

Для нарахування резерву кредитних збитків Компанія розподіляє фінансові активи на наступні категорії згідно спільних характеристик кредитного ризику:

- фінансові активи, отримані від сторонніх контрагентів
- фінансові активи, отримані від пов'язаних сторін.

Нарахування резерву кредитних збитків для фінансових активів, отриманих від сторонніх контрагентів, здійснюється на індивідуальній та на груповій основі. Нарахування резерву на індивідуальній основі здійснюється на основі аналізу заборгованості по окремих дебіторах. Сума резерву, нарахована на груповій основі, коригується на суму резерву, розрахованого на індивідуальній основі. Нарахування резерву кредитних збитків на груповій основі здійснюється на основі коефіцієнтів, що залежать від кількості днів прострочення оплати. Аналіз фінансових активів щодо зменшення їх корисності здійснюється на кінець кожного звітного періоду. При аналізі фінансових активів щодо зменшення їх корисності Компанія враховує статистичні дані про прострочену дебіторську заборгованість за останні 2 роки, враховує макроекономічні чинники, які можуть вплинути на майбутні кредитні збитки та визначає відсоток резерву під кредитні збитки по групах дебіторської заборгованості.

Нарахування резерву кредитних збитків для фінансових активів, отриманих від пов'язаних сторін, здійснюється на індивідуальній основі. Нарахування резерву кредитних збитків на індивідуальній основі здійснюється на основі коефіцієнтів, що залежать від кількості днів відстрочення оплати. Компанія розраховує коефіцієнти на основі міжнародних кредитних рейтингів ризику настання дефолту та виходу з дефолту за фінансовими інструментами, які мають зіставний рівень кредитного ризику. Аналіз фінансових активів щодо зменшення їх корисності здійснюється на кінець кожного звітного періоду.

b. Нефінансові активи

На кожен звітну дату Компанія переглядає балансову вартість нефінансових активів, інших ніж запаси, що оцінюються за первісною вартістю за мінусом накопиченої амортизації з метою визначення чи існує будь-яке свідчення того, що ці активи зазнали збитку від зменшення корисності. За наявності такого свідчення Компанія оцінює суму відшкодування відповідного активу для визначення розміру збитку від знецінення.

Збиток від зменшення корисності визнається, якщо балансова вартість активу чи одиниці, що генерує грошові кошти, перевищує його суму відшкодування. Одиниця, що генерує грошові кошти - це найменша ідентифікована група активів, яка генерує грошові потоки, які значною мірою не залежать від інших активів та груп. Збитки від зменшення корисності відображаються у складі прибутку чи збитку. Збитки від зменшення корисності одиниць, що генерують грошові потоки, розподіляються спочатку для зменшення балансової вартості будь-якого гудвілу, що належить до одиниці, а потім для зменшення балансової вартості інших активів у підрозділі (групі одиниць) на пропорційній основі.

Сума очікуваного відшкодування являє собою більшу з величин: справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж та вартості використання. При проведенні оцінки вартості використання сума очікуваних майбутніх грошових потоків дисконтується до їхньої теперішньої вартості з використанням ставки дисконту до оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та характерні для активу ризику.

с. Сторнування збитків від зменшення корисності

Збитки від зменшення корисності, визнані у попередніх періодах, оцінюються на кожну звітну дату на предмет будь-яких ознак того, що збиток зменшився або більше не існує. Збиток від зменшення корисності зменшується, якщо є якісь ознаки того, що збитки від зменшення корисності, визнані в попередні періоди для активу можуть більше не існувати або можуть бути зменшені, а в оцінках, що використовуються для визначення відшкодованої суми, відбулися зміни. Збиток від зменшення корисності зменшується лише в тій мірі, в якій балансова вартість активу не перевищує балансову вартість, яка була б визначена за вирахуванням зносу або амортизації, якщо б не було визнано збитків від зменшення корисності.

3.14. Власний капітал

Зареєстрований (пайовий) капітал, капітал у дооцінках, додатковий капітал та нерозподілений прибуток (непокритий збиток) класифікуються як власний капітал.

3.15. Кредити банків та інші позики

Зобов'язання за кредитами банків та іншими позиками при первісному визнанні оцінюються за справедливою вартістю активів (грошових коштів), отриманих в обмін на відповідний фінансовий інструмент, за вирахуванням витрат на операцію. Після первісного визнання заборгованість за отриманим кредитом (позикою) оцінюється за амортизованою вартістю.

Компанія визнає різницю між номінальною вартістю отриманої безвідсоткової позики за ставкою нижче ринкової та її номінальною вартістю у складі Додаткового капіталу, якщо позика отримана від пов'язаних сторін, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника (зокрема, компаній Групи).

У разі отримання безповоротної фінансової допомоги від пов'язаних сторін, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника, Компанія відображає таку допомогу у якості збільшення Додаткового капіталу. У разі отримання безповоротної фінансової допомоги від третіх сторін та інших пов'язаних сторін, Компанія відображає доходи в складі Інших операційних доходів.

Фінансові витрати від амортизації кредиторської заборгованості з отриманих позик відображаються у складі фінансових витрат.

3.16. Торгова та інша кредиторська заборгованість

Торгова та інша кредиторська заборгованість визнається в момент виконання контрагентом контрактних зобов'язань і обліковується за амортизованою вартістю з використанням ефективної процентної ставки.

3.17. Аванси отримані

Отримані аванси відображаються за первісно отриманими сумами.

3.18. Податки

а. Спрощена система оподаткування для платників єдиного податку 4 групи

Відповідно до Податкового кодексу України, сільськогосподарські компанії, що займаються виробництвом, переробкою та реалізацією сільськогосподарської продукції можуть застосовувати спрощену систему оподаткування та будучи платниками 4ї групи сплачувати єдиний податок (фіксований сільськогосподарський податок), якщо сума, одержана від продажу сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки становить понад 75% від валового доходу підприємства. Єдиний податок сплачується замість податку на прибуток, податку на землю, збору за спеціальне використання води, збору за геологорозвідувальні роботи та плати за придбання торгового патенту за здійснення торговельної діяльності. Сума єдиного податку розраховується як відсоток від нормативної грошової оцінки земельних ділянок що орендуються, або є власністю платника.

б. Податок на додану вартість

В Україні ПДВ стягується за такими ставками: 20% застосовується у разі поставок товарів або послуг на території України, включаючи поставки без чітко визначеної суми винагороди, та імпорту товарів в Україну (крім випадків,

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

чітко передбачених законодавством), 0% застосовується у разі експорту товарів та супутніх послуг та знижена ставка 7% застосовується у разі постачання на території та імпорту в Україну лікарських засобів, медичних виробів та окремих інших товарів і послуг.

Вхідний ПДВ у разі продажу товарів або послуг обліковується в момент відвантаження товарів або надання послуг чи в момент надходження платежу від клієнта, залежно від того, що відбулося раніше.

Вхідний ПДВ обліковується наступним чином: право на податковий кредит за вхідним ПДВ у разі закупівель виникає у момент реєстрації накладної з ПДВ, яка видається у момент надходження оплати постачальнику чи в момент переходу права власності на товари або надання послуг в Єдиному державному реєстрі податкових накладних, залежно від того, що відбулося раніше, а право на податковий кредит за вхідним ПДВ у разі імпорту товарів або послуг виникає на дату сплати податку.

Дебіторська заборгованість за виданими авансами постачальникам і поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами від клієнтів показані у цій фінансовій звітності за вирахуванням ПДВ, оскільки очікується, що розрахунок за такими сумами буде здійснено шляхом поставки відповідних товарів або послуг.

3.19. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Виручка - це дохід, що виникає у ході звичайної діяльності Компанії. Виручка визнається в сумі ціни угоди. Ціна угоди - це сума винагороди, право на яку Компанія очікує отримати в обмін на передачу контролю над обіцяними товарами чи послугами покупцю без урахування сум, одержаних від імені третіх сторін.

Виручка визнається за вирахуванням знижок, повернень та податків на додану вартість та інших аналогічних обов'язкових платежів.

Продажі товарів

Продажі визнаються на момент переходу контролю над товаром, тобто коли товари поставлені покупцю, покупець має повну свободу дій щодо товарів і коли відсутнє невиконане зобов'язання, яке може вплинути на приймання покупцем товарів. Поставка вважається виконаною, коли товари були доставлені у визначене місце, ризики застаріння та втрати перейшли до покупця, і покупець прийняв товари відповідно до договору, строк дій положень про приймання закінчився або у Компанії наявні об'єктивні докази того, що всі критерії приймання були виконані.

Вважається, що елемент фінансування відсутній, оскільки продажі здійснюються із наданням відстрочки платежу на термін, що відповідає ринковій практиці. Дебіторська заборгованість визнається, коли товари поставлені, оскільки на цей момент винагорода є безумовною, тому що настання строку платежу зумовлене тільки плином часу.

Продажі послуг

Компанія надає послуги за договорами з фіксованою та змінною винагородою. Якщо Компанія передає контроль над послугою протягом періоду і, відповідно, виконує зобов'язання до виконання протягом періоду, виручка від надання послуг визнається у тому звітному періоді, в якому послуги були надані. За договорами з фіксованою винагородою виручка визнається на основі обсягу послуг, фактично наданих до кінця звітного періоду, пропорційно загальному обсягу послуг, що надаються, оскільки покупець одночасно отримує і споживає вигоди. Виручка визначається на основі фактично витраченого робочого часу відносно загальних очікуваних витрат часу.

У випадку договорів із фіксованою винагородою, покупець сплачує фіксовану суму відповідно до графіку платежів. Якщо вартість послуг, наданих Компанією, перевищує суму платежу, визнається актив за договором із покупцем. Якщо сума платежів перевищує вартість наданих послуг, визнається зобов'язання за договором із покупцем.

Якщо договір включає змінну винагороду, виручка визнається, тільки якщо існує висока ймовірність того, що в майбутніх періодах не буде значного зменшення такої виручки.

3.20. Процентні доходи

Процентні доходи відображаються в звіті про сукупний дохід за всіма борговими інструментами за методом нарахування з використанням ефективної відсоткової ставки. Процентний дохід включає в себе номінальний відсоток, а також амортизацію дисконту або премії.

3.21. Витрати

Витрати відображаються за методом нарахування.

3.22. Фінансові витрати

Фінансові витрати включають витрати на відсотки за позиками, відсотки за зобов'язаннями з оренди та курсові різниці, що виникають за кредитами та позиками в іноземній валюті. Усі відсоткові та інші витрати, понесені у зв'язку із запозиченнями, оцінюються за методом ефективної процентної ставки.

3.23. Згортання фінансових активів та фінансових зобов'язань

Фінансовий актив та фінансове зобов'язання згортається і чиста сума подається в звіті про фінансовий стан, якщо і тільки якщо існує юридично забезпечене право на згортання визнаних сум і є намір погасити зобов'язання на нетто-основі або продати актив й одночасно погасити зобов'язання.

3.24. Звіт про рух грошових коштів

Звіт про рух грошових коштів складається за прямим методом.

3.25. Нові стандарти, які не набрали чинності

Були опубліковані окремі нові стандарти, інтерпретації та змінені стандарти, що будуть обов'язковими для застосування Компанією у річних періодах, починаючи з 1 січня 2020 року та пізніших періодах. Компанія не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

Зміна МСФЗ 16 «Пільгові умови оренди у зв'язку з COVID-19» (опублікована 28 травня 2020 року і вступає у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати).

Зміни Концептуальної основи фінансової звітності (опубліковані 29 березня 2018 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати).

Визначення бізнесу – зміни МСФЗ 3 (опубліковані 22 жовтня 2018 року і вступають у силу для угод придбання з початку річного звітного періоду, який починається з 1 січня 2020 року або після цієї дати).

Визначення суттєвості – зміни МСБО 1 та МСБО 8 (опубліковані 31 жовтня 2018 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати).

Реформа базової процентної ставки – зміни МСФЗ 9, МСБО 39 та МСФЗ 7 (опубліковані 26 вересня 2019 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати).

Продаж чи внесок активів в асоційовану компанію або спільне підприємство інвестором – зміни МСФЗ 10 та МСБО 28 (опубліковані 11 вересня 2014 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з дати, яка буде встановлена РМСБО, або після цієї дати).

Класифікація зобов'язань у короткострокові або довгострокові – зміни МСБО 1 (опубліковані 23 січня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).

Класифікація зобов'язань у короткострокові або довгострокові – перенесення дати набуття чинності – зміни МСБО 1 (опубліковані 15 липня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).

Виручка, отримана до початку запланованого використання активу, Обтяжливі договори – вартість виконання договору, Посилання на Концептуальну основу – зміни обмеженої сфери застосування до МСБО 16, МСБО 37 та МСФЗ 3, і Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років – зміни МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16 та МСБО 41 (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).

Реформа базової процентної ставки (IBOR) – зміни МСФЗ 9, МСБО 39, МСФЗ 7, МСФЗ 4 та МСФЗ 16 – Етап 2 (опубліковані 27 серпня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати).

Наразі Компанія оцінює вплив цих змін на її фінансову звітність. Якщо інше не зазначено вище, не очікується суттєвого впливу цих нових стандартів та інтерпретацій на фінансову звітність Компанії.

4. Зміни в презентації та виправлення помилок

З метою приведення у відповідність формату подання звітності Компанії та приміток до неї до вимог Таксономії UA МСФЗ XBRL 2020 у порівняльні дані за 2019 рік та на 31 грудня 2019 року були внесені наступні зміни:

- 1) Звіт про фінансовий стан: рядок «Інші довгострокові зобов'язання» подано двома рядками – «Довгострокові зобов'язання з оренди» та «Інші довгострокові зобов'язання»; рядок «Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями» подано двома рядками – «Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками» та «Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди. Зміни відображені в таблиці нижче:

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН (ВИТЯГ)

Пасив	Код рядка	31 грудня 2019 (до змін)	Рекласифікація	31 грудня 2019 (після змін)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Довгострокові зобов'язання з оренди		-	545 155	545 155
Інші довгострокові зобов'язання	1515	546 022	(545 155)	867
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими кредитами та позиками		-	-	-
довгостроковими зобов'язаннями з оренди		-	219 495	219 495
довгостроковими зобов'язаннями		219 495	(219 495)	-

- 2) Примітка 5 «Основні засоби та незавершені капітальні інвестиції»: презентація руху основних засобів подано за новою класифікацією відповідно до вимог Таксономії UA МСФЗ XBRL 2020, де групи «Будівлі» та «Споруди», чиста балансова вартість яких станом на 31 грудня 2019 року, була представлена в сумі 295 386 тис.грн. та 128 213 тис.грн. відповідно, презентовані як єдина група – «Будівлі», балансова вартість якої склала 423 599 тис.грн., а рух незавершених капітальних інвестицій презентовано окремо від руху основних засобів, вартість яких, станом на 31 грудня 2019 року складала 3 004 тис.грн. Також, додатково презентовано рух основних засобів, що надаються в операційну оренду, чиста балансова вартість таких основних засобів станом на 31 грудня 2019 року складала 39 065 тис.грн.
- 3) Примітка 6 «Активи у формі прав користування»: змінена презентація зобов'язання з оренди, в результаті чого, зобов'язання подані сумарно за звітний період та розкриті в окремій примітці (Примітка 13).
- 4) Примітка 9 «Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість»: презентація за строками непогашення торгової та іншої дебіторської заборгованості подано за новою класифікацією відповідно до вимог Таксономії UA МСФЗ XBRL 2020, де група «31 - 120 днів» презентована окремими групами «Від 31 до 60 днів»; «Від 61 до 90 днів»; «Від 91 до 120 днів».
- 5) Примітка 21 «Управління фінансовими ризиками (ризик ліквідності)»: рядок «Інші довгострокові зобов'язання» подано двома рядками – «Довгострокові зобов'язання з оренди» та «Інші довгострокові зобов'язання»; рядок «Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями» подано двома рядками – «Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками» та «Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди».
- 6) Примітка 23 «Операції з пов'язаними сторонами»: операції з пов'язаними сторонами подано за новою класифікацією відповідно до вимог Таксономії UA МСФЗ XBRL 2020 та додано рух фінансових допомог між пов'язаними сторонами. Крім того, були скориговані суми дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги та поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги з підприємствами під контролем безпосередньої материнської компанії станом на 31 грудня 2019 року на 74 441 тис.грн. та (20 584) тис.грн. відповідно та суми закупівель послуг у материнської компанії та підприємств під контролем безпосередньої материнської компанії за 2019 рік на 10 580 тис. грн. та 17 989 тис. грн. відповідно.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

5. Основні засоби

Рух основних засобів за 2020 та 2019 роки, представлений наступним чином:

	Будівлі	Машини	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Всього
Первісна чи переоцінена вартість на 01 січня 2019 року	645 218	329 175	45 480	24 752	1 044 625
Надходження з незавершених капітальних інвестицій	(5 972)	38 205	2 166	2 153	36 552
Переведено (до)/з складу інвестиційної нерухомості	(55)	-	-	-	(55)
Вибуття	(166 863)	(16 733)	(840)	(543)	(184 979)
Списання та знецінення	-	(30)	-	-	(30)
Первісна чи переоцінена вартість на 31 грудня 2019 року	472 328	350 617	46 806	26 362	896 113
Надходження з незавершених капітальних інвестицій	12 482	76 950	5 102	1 679	96 213
Переміщення між групами	25 905	(12 192)	(5 487)	(8 226)	-
Переоцінка/(уцінка)	(15 403)	(3 857)	-	-	(19 260)
Вибуття	(19 806)	(18 654)	(1 225)	(5 150)	(44 835)
Списання та знецінення	(945)	(269)	-	-	(1 214)
Первісна чи переоцінена вартість на 31 грудня 2020 року	474 561	392 595	45 196	14 665	927 017
Накопичена амортизація станом на 01 січня 2019 року	(6 166)	(1 323)	(8 314)	(20 150)	(35 953)
Нарахована амортизація	(43 133)	(75 546)	(6 194)	(2 632)	(127 505)
Переведено до/(з) складу інвестиційної нерухомості	(132)	(19)	-	-	(151)
Вибуття амортизації	702	-	520	122	1 344
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2019 року	(48 729)	(76 888)	(13 988)	(22 660)	(162 265)
Нарахована амортизація	(38 864)	(78 385)	(7 262)	(2 430)	(126 941)
Переміщення між групами	(7 101)	(9 373)	8 898	7 576	-
Вибуття амортизації	10 487	7 147	968	5 097	23 699
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2020 року	(84 207)	(157 499)	(11 384)	(12 417)	(265 507)
Чиста балансова вартість на 01 січня 2019 року	639 052	327 852	37 166	4 602	1 008 672
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2019 року	423 599	273 729	32 818	3 702	733 848
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2020 року	390 354	235 096	33 812	2 248	661 510

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Рух основних засобів за 2020 та 2019 роки, що надаються в операційну оренду, представлений наступним чином:

	Будівлі	Машини	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Всього
Чиста балансова вартість на 01 січня 2019 року	24 036	11 322	758	321	36 437
Надходження з незавершених капітальних інвестицій	-	234	-	-	234
Вибуття	(30)	(28)	-	-	(58)
Переведено (до)/з складу інвестиційної нерухомості	(154)	-	-	-	(154)
Нарахована амортизація	(2 713)	(2 031)	(206)	(108)	(5 058)
Переведено (до)/з складу активів в оренді: Основні засоби	6 850	522	283	9	7 664
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2019 року	27 989	10 019	835	222	39 065
Надходження з незавершених капітальних інвестицій	104	122	-	-	226
Вибуття	(5 592)	(455)	-	(14)	(6 061)
Нарахована амортизація	(3 078)	(2 039)	(300)	(94)	(5 511)
Списання та уцінка	(278)	-	-	-	(278)
Переведено (до)/з складу активів в оренді: Основні засоби	5 529	(3 174)	(16)	(3)	2 336
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2020 року	24 674	4 473	519	111	29 777

Рух незавершених капітальних інвестицій в основні засоби за 2020 та 2019 роки, представлений наступним чином:

	Незавершені капітальні інвестиції
Чиста балансова вартість на 01 січня 2019 року	10 926
Придбання	28 850
Переведено до складу основних засобів	(36 552)
Вибуття	(167)
Списання та уцінка	(53)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2019 року	3 004
Придбання	101 279
Переведено до складу основних засобів	(96 213)
Вибуття	(335)
Списання та уцінка	(5)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2020 року	7 730

Тест на знецінення - припущення та їх чутливість

Основні припущення, використані для тесту на знецінення активів, це: ставки дисконтування, ціни продажу та собівартість продукції. Ставки дисконтування визначались на основі середньозваженої вартості капіталу та включають наступні ставки для одиниці, що генерує гроші потоки ("ОГПП"):

- ОГПП цукор: 17,8% для 5-річного періоду і 12,4% для звітного періоду;
- ОГПП сільське господарство: 17,9% для 5-річного періоду і 12,5% для звітного періоду;
- ОГПП великої рогатої худоби: 17,9% для 5-річного періоду і 12,5% для звітного періоду;

Ставки дисконтування, застосовані для звітного періоду - це реальні дисконтні ставки (без урахування впливу інфляції).

Обсяг виробництва оцінювався виходячи з поточного рівня виробництва відповідно до річного бюджету, затвердженого керівництвом Компанії. Потенційне збільшення банку землі, рівня урожайності, кількості корів чи надойв молока не враховувався. Витрати на виробництво оцінювали, виходячи з бюджетних витрат на наступний рік, збільшених на очікуваний рівень інфляції, з урахуванням більш високих чи нижчих ставок інфляції для витрат, що прямо чи опосередковано прив'язані до долару США або конкретних індексів. При визначенні відпускних цін Компанія проаналізувала наявні прогнози для експорту та внутрішнього ринку, включаючи прогнозований обсяг попиту та пропозиції та пропозицію, а також законодавчі обмеження на експортні продажі.

Компанія визначила наступні ціни реалізації:

- Пшениця: 4 788 - 5 789 грн. за тонну
- Кукурудза: 4 304 - 5 208 грн. за тонну
- Соя: 12 541 - 15 248 грн. за тонну
- Молоко: 11 387 - 14 474 грн. за тонну
- Цукор: 13 750 - 16 936 грн. за тонну

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Для кожної ОГПП вартість відшкодування активів, визначена за допомогою моделі дисконтування грошових потоків, перевищує балансову вартість активів станом на 31 грудня 2020 року. Аналіз чутливості, розкритий нижче, показує можливий вплив зміни ключових припущень на балансову вартість основних засобів на кінець звітного періоду. Аналіз чутливості ґрунтується на зміні суттєвого припущення, при цьому всі інші припущення залишаються сталими. Аналіз чутливості може не відображати фактичної зміни балансової вартості основних засобів, оскільки навряд чи зміни припущень відбудуться ізольовано одне від одного.

Зменшення балансової вартості основних засобів та відповідне знецінення та/або зменшення резерву переоцінки:

(в тисячах гривень)	ОГПП Цукор	ОГПП Сільське господарство	ОГПП Велика рогата худоба
Збільшення ставки дисконтування на 1%	-	-	24 574
Зменшення ціни на 10%	1 798	139 856	165 995
Збільшення собівартості на 10%	284	-	165 995

Тест на знецінення, проведений станом на 31 грудня 2020 року, показав, що відновлювана вартість активів в цукровому сегменті Компанії становить 6 894 тис. грн і перевищує його загальну балансову вартість на 2 655 тис. грн, в сегменті великої рогатої худоби: 636 850 тис. грн і перевищує його загальну балансову вартість на 28 495 тис. грн, відновлювана вартість активів в сегменті сільського господарства становить 990 892 тис.грн. та показує перевищення загальної балансової вартості на 510 682 тис.грн..

Інші питання

Станом на 31 грудня 2020 року балансова вартість основних засобів, яка була б включена до фінансової звітності, якби будівлі були відображені за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності, становлять 76 826 тис. грн. (31 грудня 2019: 151 998 тис. грн.), а машини та обладнання: 173 236 тис. грн. (31 грудня 2019: 174 634 тис. грн.).

Остання оцінка будівель, споруд, машин та обладнання Компанії була проведена станом на 31 грудня 2018 року незалежним оцінювачем відповідно до Міжнародних стандартів оцінки. Більшість будівель та деякі об'єкти машин і обладнання були оцінені за допомогою ринкового підходу, який знаходиться в межах 3 рівня ієрархії справедливої вартості. Всі інші об'єкти були оцінені за допомогою витратного підходу, який знаходиться в межах 3 рівня ієрархії справедливої вартості.

Оренда у орендодавця

Компанія здає в оренду окремі об'єкти основних засобів та інвестиційної нерухомості. Компанія класифікує цю оренду як операційну, оскільки вона не передає в основному всі ризики та вигоди щодо права власності на базовий актив. Протягом 2020 року, Компанія визнала дохід від надання послуг з оренди в сумі 106 806 тис.грн. (2019: 83 501 тис.грн.). У таблиці нижче подано аналіз орендних платежів за строками, показуючи недисконтовані орендні платежі до отримання після звітної дати.

	2020	2019
Менше 1 року	3 649	2 097
Від 1 до 2 років	3 365	2 097
Від 2 до 3 років	410	2 002
Від 3 до 4 років	-	95

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

6. Активи у формі прав користування

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року активи у формі права користування представлені наступним чином:

Активи у формі прав користування:	Земля	Будівлі	Машини	Всього
Вартість активів у формі прав користування станом на 01 січня 2020 року	879 965	910	116 390	997 265
Накопичена амортизація станом на 01 січня 2020 року	(213 564)	(367)	(27 825)	(241 756)
Чиста балансова вартість станом на 01 січня 2020 року	666 401	543	88 565	755 509
Надходження активів у формі прав користування	34 555	326	61 523	96 404
Амортизація	(112 276)	(112)	(32 116)	(144 504)
Інші зміни	-	21	358	379
Вибуття	(8 005)	(489)	(52 264)	(60 758)
Вартість активів у формі прав користування станом на 31 грудня 2020 року	885 802	326	70 178	956 306
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2020 року	(305 127)	(37)	(4 112)	(309 276)
Чиста балансова вартість станом на 31 грудня 2020 року	580 675	289	66 066	647 030

Активи у формі прав користування:	Земля	Будівлі	Машини	Всього
Вартість активів у формі прав користування станом на 01 січня 2019 року	797 600	995	86 211	884 806
Накопичена амортизація станом на 01 січня 2019 року	(98 264)	(94)	(2 738)	(101 096)
Чиста балансова вартість станом на 01 січня 2019 року	699 336	901	83 473	783 710
Надходження активів у формі прав користування	88 055	-	31 344	119 399
Амортизація	(118 957)	(191)	(24 539)	(143 687)
Інші зміни	(291)	-	-	(291)
Вибуття	(1 742)	(167)	(1 713)	(3 622)
Вартість активів у формі прав користування станом на 31 грудня 2019 року	879 965	910	116 390	997 265
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2019 року	(213 564)	(367)	(27 825)	(241 756)
Чиста балансова вартість станом на 31 грудня 2019 року	666 401	543	88 565	755 509

Суми, що визнані в звіті про фінансові результати:

	2020	2019
Амортизація активів у формі прав користування		
Земля	(112 276)	(118 957)
Машини	(32 116)	(24 539)
Будівлі	(112)	(191)
Витрати на відсотки за зобов'язаннями з оренди (вартість вибуття включена)	(129 800)	(167 779)
Витрати на короткострокову оренду	(2 952)	(479)
Витрати, що стосуються змінних орендних платежів, що не включаються до оцінки лізингових зобов'язань (включаються до складу операційних витрат)	(6 502)	(10 048)

7. Біологічні активи

Біологічні активи складаються з поточних біологічних активів (сільськогосподарських культур) та довгострокових біологічних активів (тварини).

До тваринництва належить велика рогата худоба та інша худоба. Велика рогата худоба складається з молочної худоби із середньорічним періодом лактації дев'ять місяців, незрілої худоби та великої рогатої худоби, призначеної для продажу. Інша худоба в основному включає свині, коні та вівці.

Оцінка біологічних активів знаходиться в межах 3 рівня ієрархії справедливої вартості.

Для визначення справедливої вартості біологічних активів тваринництва враховуються наступні припущення:

- дохід від реалізації сільськогосподарських культур прогнозується на основі очікуваного обсягу зібраного зерна та олійних культур. Дохід від реалізації молока прогнозується виходячи з очікуваного молока, виробленого протягом продуктивного життя великої рогатої худоби після звітної дати, та очікуваного обсягу м'яса на дату забою;
- середній продуктивний термін корови визначається на основі внутрішньої статистичної інформації;
- ціни на зерно, олійні насіння, молоко та м'ясо були отримані з ринкових ресурсів на кінець звітної періоду;
- виробничі витрати та витрати на продаж прогножуються виходячи з фактичних операційних витрат;

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- зростання цін продажу, а також виробничих витрат та витрат на продаж планується, що буде на рівні прогнозованого індексу споживчих цін в Україні;
- при визначенні справедливої вартості біологічних активів застосовується ставка дисконтування до оподаткування. Ставка дисконтування базується на ринковій ставці на звітну дату.

Основні припущення представляють собою оцінку керівництвом майбутніх тенденцій сільського господарства та великої рогатої худоби та базуються на зовнішніх та внутрішніх джерелах даних.

Суттєві вхідні дані, використані при оцінці справедливої вартості озимих культур, були представлені наступним чином:

- ставка дисконтування: 16,1% (2019: 18,6%)
- врожайність сільськогосподарських культур в середньому для озимої пшениці: 6,0 т/га (2019: 5,8 т/га);
- ціна реалізації озимої пшениці: 4 788 грн/т (2019: 4 056 грн/т);

Суттєві вхідні дані, використані при оцінці справедливої вартості великої рогатої худоби, були представлені наступним чином:

- ставка дисконтування: 18,0% (2019: 20,0%)
- ціна на:
 - молоко: 10,88 грн/літр (2019: 9,60 грн/літр)
 - м'ясо: 29,23 грн/кг (2019: 25,21 грн/кг)
- надої молока: 22,41 літрів/день (2019: 21,40 літрів/день)

Значне збільшення або зменшення окремо будь-яких вхідних даних призведе до суттєвого зменшення (збільшення) оцінки справедливої вартості. Збільшення ставки дисконтування призведе до зниження справедливої вартості, тоді як збільшення цін і врожайності призводить до збільшення справедливої вартості.

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 біологічні активи були представлені наступними групами:

	Біологічні активи за типом	Одиниці	31 грудня 2020		31 грудня 2019	
			Кількість	Вартість	Кількість	Вартість
Довгострокові біологічні активи: Тваринництво						
<i>Зрілі біологічні активи:</i>						
Велика рогата худоба	Плодоносні	Голів	10 560	421 076	10 979	356 249
Інші тварини	Споживчі	Голів	-	33	2	1
<i>Всього зрілі біологічні активи</i>			10 560	421 109	10 981	356 250
Всього довгострокові біологічні активи				421 109		356 250
Поточні біологічні активи: Рослинництво						
<i>Незрілі біологічні активи:</i>						
Озима пшениця	Споживчі	Гектарів	10 879	157 236	7 709	85 323
<i>Всього незрілі біологічні активи</i>			10 879	157 236	7 709	85 323
Всього поточні біологічні активи				157 236		85 323
Всього біологічні активи				578 345		441 573

Інформація про випуск сільськогосподарської продукції за 2020 та 2019 роки представлена наступним чином (природні втрати не враховано):

(в тоннах)	2020	2019
Цукрові буряки	365 520	450 220
Пшениця	59 560	61 542
Кукурудза	51 464	79 348
Молоко	45 302	43 173
Соняшник	21 829	15 233
Соя	11 689	13 751
Ячмінь	5 327	4 735

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

У наступній таблиці представлені зміни у балансовій вартості довгострокових та поточних біологічних активів за 2019 та 2020 роки:

	Довгострокові біологічні активи Тваринництво	Поточні біологічні активи Рослинництво	Всього
На 01 січня 2019 року	223 520	82 739	306 259
Приріст у результаті подальших видатків, визнаних як актив	115 671	869 564	985 235
Прибутки (збитки) від коригування справедливої вартості	114 524	194 116	308 640
Вибуття	(97 465)	-	(97 465)
Зменшення в результаті збирання врожаю	-	(1 061 096)	(1 061 096)
На 31 грудня 2019 року	356 250	85 323	441 573
Приріст у результаті подальших видатків, визнаних як актив	80 667	774 541	855 208
Прибутки (збитки) від коригування справедливої вартості	51 188	356 773	407 961
Вибуття	(66 996)	-	(66 996)
Зменшення в результаті збирання врожаю	-	(1 059 401)	(1 059 401)
На 31 грудня 2020 року	421 109	157 236	578 345

Зміни ключових припущень, що використовуються для оцінки справедливої вартості біологічних активів, матимуть наступний вплив на показник прибутку:

Вплив на прибуток	2020	2019
10% збільшення ціни на молоко	116 389	92 147
10% зменшення ціни на молоко	(116 389)	(92 147)
10% збільшення ціни на м'ясо	8 302	7 797
10% зменшення ціни на м'ясо	(8 302)	(7 797)
10% збільшення обсягів виробництва молока	33 806	27 924
10% зменшення обсягів виробництва молока	(33 806)	(27 924)
10% підвищення цін на рослинні культури	26 478	15 251
10% зниження цін на рослинні культури	(26 478)	(15 251)
10% збільшення врожайності рослинних культур	26 478	15 251
10% зниження врожайності рослинних культур	(26 478)	(15 251)
10% збільшення витрат на вирощування врожаю	(10 779)	(6 719)
10% зниження витрат на вирощування врожаю	10 779	6 719
5% збільшення індексу споживчих цін	138 732	121 108
5% зниження індексу споживчих цін	(126 195)	(109 339)
1% збільшення облікової ставки тваринництво	(7 202)	(5 888)
1% зниження облікової ставки тваринництво	7 459	6 093
1% збільшення облікової ставки рослинництво	(1 509)	(857)
1% зниження облікової ставки рослинництво	1 486	857

Вищевказані аналізи чутливості були визначені в результаті зміни основних припущень, що були прийняті наприкінці звітної періоду. Аналіз чутливості ґрунтується на зміні істотного припущення, зберігаючи всі інші припущення незмінними. Аналіз чутливості може не відображати фактичної зміни справедливої вартості біологічних активів, оскільки навряд чи зміни припущень відбудуться ізольовано один від одного.

8. Запаси

	31 грудня 2020	31 грудня 2019
Готова продукція		
Сільськогосподарства	76 146	218 277
Інше	65 870	1 359
Всього готова продукція	142 016	219 636
Сировина та витратні матеріали		
Тваринництва	18 614	16 656
Спільного використання	3 485	17 544
Інше	59 356	7 713
Всього сировина та витратні матеріали	81 455	41 913
Товари	149	13
Незавершене виробництво	-	97
Інвестиції у майбутній врожай	189 988	222 620
Всього	413 608	484 279

Собівартість сільськогосподарської продукції представлена її справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж в момент збору врожаю. Справедлива вартість сільськогосподарської продукції була оцінена на основі ринкових цін на дату збору врожаю, що належить до 1-го рівня ієрархії справедливої вартості.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

9. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року представлена наступним чином:

	31 грудня 2020	31 грудня 2019
Торгова дебіторська заборгованість	782 701	639 101
Резерв під очікувані кредитні збитки	(12 906)	(9 278)
Всього дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, нетто	769 795	629 823

Інша поточна дебіторська заборгованість станом на 31 грудня 2020 та 31 грудня 2019 року представлена наступним чином:

	31 грудня 2020	31 грудня 2019
Фінансові допомоги видані	543 300	480 006
Інша дебіторська заборгованість	28 700	94 131
Резерв під очікувані кредитні збитки	(39 597)	(104 816)
Інша поточна дебіторська заборгованість, нетто	532 403	469 321

Рух резерву під очікувані кредитні збитки та під знецінення авансів за 2020 та 2019 роки був представлений:

	Резерв під очікувані кредитні збитки торгової дебіторської заборгованості	Резерв під очікувані кредитні збитки іншої дебіторської заборгованості	Резерв під знецінення авансів	Всього
Резерв на 01 січня 2019	(9 025)	(34 233)	(673)	(43 931)
(Витрати)/дохід від зміни резерву під очікувані кредитні збитки та знецінення авансів	(253)	(70 583)	628	(70 208)
Резерв на 31 грудня 2019	(9 278)	(104 816)	(45)	(114 139)
(Витрати)/дохід від зміни резерву під очікувані кредитні збитки та знецінення авансів	(3 632)	(15 138)	33	(18 737)
Використання резерву	4	80 357	-	80 361
Резерв на 31 грудня 2020	(12 906)	(39 597)	(12)	(52 515)

Торгова та інша дебіторська заборгованість за строками непогашення представлена наступним чином:

	31 грудня 2020		31 грудня 2019	
	Всього торгова дебіторська заборгованість	Очікувані кредитні збитки	Всього торгова дебіторська заборгованість	Очікувані кредитні збитки
Непрострочена	550 107	(7 209)	463 679	(4 420)
Від 1 до 30 днів	96 657	(2 504)	22 189	(219)
Від 31 до 60 днів	21 227	(567)	80 480	(2 432)
Від 61 до 90 днів	102	(3)	299	-
Від 91 до 120 днів	1 285	(62)	38 848	(351)
Від 121 до 365 днів	44 414	(719)	31 833	(1 655)
Більше 365 днів	68 909	(1 842)	1 773	(201)
Всього	782 701	(12 906)	639 101	(9 278)

	31 грудня 2020		31 грудня 2019	
	Всього інша поточна дебіторська заборгованість	Очікувані кредитні збитки	Всього інша поточна дебіторська заборгованість	Очікувані кредитні збитки
Непрострочена	544 171	(11 768)	555 667	(86 694)
Від 1 до 30 днів	-	-	25	-
Від 31 до 60 днів	-	-	-	-
Від 61 до 90 днів	-	-	26	-
Від 91 до 120 днів	-	-	11	-
Від 121 до 365 днів	9 762	(9 762)	18 031	(17 924)
Більше 365 днів	18 067	(18 067)	377	(198)
Всього	572 000	(39 597)	574 137	(104 816)

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

10. Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року залишки грошових коштів та їх еквівалентів представлені наступним чином:

	31 грудня 2020	31 грудня 2019
Поточні рахунки в UAH	39 136	45 299
Поточні рахунки в USD	13 289	294
Готівка в касі	39	14
Всього	52 464	45 607

Кредитна якість грошових коштів наведена в Примітці 21.

11. Власний капітал

Зареєстрований капітал

Зареєстрований капітал Компанії станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року представлений наступним чином:

	31 грудня 2020		31 грудня 2019	
	Номінальна вартість	Частка володіння, %	Номінальна вартість	Частка володіння, %
АСТАРТА-КИЇВ фірма ТОВ	4 810,59	99,999%	4 810,59	99,999%
Зерно-Агротрейд ТОВ	0,03	0,001%	0,03	0,001%
Всього	4 810,62	100,00%	4 810,62	100,00%

Управління капіталом

Оптимізація процесу формування та використання капіталу є головною метою Компанії в управлінні капіталом. Стратегічна ціль Компанії - це формування належної системи управління капіталом, завданням якої є контроль та своєчасне коригування структури капіталу, для отримання максимального прибутку та забезпечення фінансової стійкості. Завданням стратегічного управління капіталом є довгострокова конкурентна привабливість та розширення ринків збуту, що сприяє стабільному отриманню прибутку.

Компанія здійснює контроль над капіталом за допомогою розрахунку коефіцієнта фінансового важеля. Фінансовий важіль, коефіцієнт використання позикових засобів - залежність прибутку від ступеня використання позикових засобів. Фінансовий важіль розраховується, як відношення суми позикового капіталу до суми власного капіталу Компанії. Чим більша частка довгострокової заборгованості, тим сильніший фінансовий важіль.

Компанія одержує вигоду від застосування фінансового важеля тільки в тому випадку, якщо дохід, отриманий за рахунок залучення позикових засобів перевищує витрати по виплаті відсотків.

Показники фінансового важеля станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року були наступні:

	31 грудня 2020	31 грудня 2019
Позиковий капітал*	730 001	924 629
За вирахуванням Грошей та їх еквівалентів	(52 464)	(45 607)
Чисті зобов'язання	677 537	879 022
Власний капітал	2 760 396	2 508 452
Всього капітал	3 437 933	3 387 474
Коефіцієнт фінансового левериджу	20%	26%

* Позиковий капітал розраховується як сума довгострокових кредитів та позик, довгострокових зобов'язань з оренди, інших довгострокових зобов'язань, поточної кредиторської заборгованості за довгостроковими кредитами та позиками, поточної кредиторської заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями з оренди, короткострокових кредитів та позик.

12. Кредити та позики

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року кредити та позики представлені наступним чином:

Довгострокові кредити та позики	31 грудня 2020	31 грудня 2019
Довгострокові кредити банків	(21 950)	(3 255)
Всього	(21 950)	(3 255)

Короткострокові кредити та позики	31 грудня 2020	31 грудня 2019
Короткострокові кредити банків	-	(151 474)
Розрахунки по нарахованим відсоткам	-	(4 383)
Всього	-	(155 857)

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	31 грудня 2020	31 грудня 2019
Банківські кредити	(18 552)	-
Розрахунки по нарахованим відсоткам	(43)	-
Всього	(18 595)	-

В наступній таблиці представлено узагальнення кредитів та позик в розрізі валют станом на 31 грудня 2020 року, та 31 грудня 2019 року:

	Середньозважена ставка, %		31 грудня 2020	31 грудня 2019
	2020	2019		
Короткострокові кредити				
USD	-	7,59%	-	(151 474)
Всього			-	(151 474)
Довгострокові зобов'язання та поточна заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками				
USD	5,01%	6,05%	(40 502)	(3 255)
Всього			(40 502)	(3 255)
Розрахунки по нарахованим відсоткам			(43)	(4 383)
Всього зобов'язання			(40 545)	(159 112)

Станом на 31 грудня 2020 року всі фінансові та нефінансові ковенанти були дотримані Компанією, тому всі позики класифікуються відповідно до умов кредитних договорів. На 31 грудня 2019 року Компанія перекласифікувала частину довгострокових позик в склад поточних зобов'язань у зв'язку з порушенням фінансових ковенант, що було спричинено в основному за рахунок зниження ціни на продукцію. Відповідно до умов кредитних договорів, кредитори можуть за своїм бажанням вимагати всю або будь-яку частину позики та нараховані відсотки, що підлягають виплаті на вимогу. Як наслідок, станом на 31 грудня 2019 року позики в розмірі 79 041 тис. грн. були перекласифіковані з довгострокових в склад поточних зобов'язань.

Звірка руху зобов'язань з грошовими потоками від фінансової діяльності представлена наступним чином:

	Кредити та позики	Зобов'язання з оренди та відсотки за орендою	Розрахунки по нарахованим відсоткам за кредитами	Отримані фінансові допомоги	Інша кредиторська заборгованість	Всього
Залишок на 01 січня 2019 року:	(352 113)	(731 298)	(8 826)	-	-	(1 092 237)
Грошовий потік	161 332	245 619	31 625	-	-	438 576
Нарахування відсотків	-	(167 779)	(28 282)	-	-	(196 061)
Надходження зобов'язання з оренди	-	(111 997)	-	-	-	(111 997)
Вплив курсових різниць	36 052	-	1 100	-	-	37 152
Інший рух	-	805	-	-	-	805
Залишок на 31 грудня 2019 року:	(154 729)	(764 650)	(4 383)	-	-	(923 762)
Грошовий потік	119 290	251 055	12 840	1 400	111	384 696
Нарахування відсотків	-	(129 800)	(8 367)	-	-	(138 167)
Надходження зобов'язання з оренди	-	(98 263)	-	-	-	(98 263)
Вибуття зобов'язань з оренди	-	53 067	-	-	-	53 067
Інші фінансові витрати	-	-	-	-	(118)	(118)
Вплив курсових різниць	(25 063)	-	(133)	-	7	(25 189)
Інший рух	20 000	1	-	(20 000)	-	1
Залишок на 31 грудня 2020 року:	(40 502)	(688 590)	(43)	(18 600)	-	(747 735)

В 2020 році Інший рух виник внаслідок погашення банківського кредиту Компанії пов'язаною стороною і підписанням угоди про переведення заборгованості Компанії перед банком у отриману фінансову допомогу від пов'язаної сторони.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Кредити та позики забезпечені наступними активами:

	31 грудня 2020	31 грудня 2019
Основні засоби	76 032	117 544

13. Зобов'язання з оренди

Станом на 31 грудня 2020 року та 2019 року, зобов'язання з оренди активи представлені наступним чином:

	2020	2019
Вартість довгострокових зобов'язань з оренди станом на 01 січня	(545 155)	(552 571)
Вартість поточних зобов'язань з оренди станом на 01 січня	(219 495)	(178 727)
Зобов'язання з оренди станом на 01 січня	(764 650)	(731 298)
Надходження зобов'язання з оренди	(98 263)	(111 997)
Витрати на відсотки за зобов'язанням з оренди	(129 800)	(167 779)
Сплата зобов'язань з оренди	121 255	77 840
Сплата відсотків за зобов'язанням з оренди	129 800	167 779
Вибуття	53 067	514
Інші зміни	1	291
Вартість довгострокових зобов'язань з оренди станом на 31 грудня	(476 879)	(545 155)
Вартість поточних зобов'язань з оренди станом на 31 грудня	(211 711)	(219 495)
Зобов'язання з оренди станом на 31 грудня	(688 590)	(764 650)

14. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Чистий дохід від реалізації представлений наступним чином:

	2020	2019
Молоко	460 477	407 951
Кукурудза	319 969	415 997
Буряк	311 100	335 417
Соняшник	192 115	120 402
Пшениця	152 434	219 774
Послуги	107 804	85 162
Соя та інші продукти переробки	93 375	92 264
Інші	71 029	114 587
Всього	1 708 303	1 791 554
Момент визнання виручки (окремо за кожним джерелом):		
У певний момент часу	1 600 499	1 706 392
Протягом періоду	107 804	85 162
Всього	1 708 303	1 791 554

15. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)

Собівартість реалізації представлена наступним чином:

	2020	2019
Молоко	(326 458)	(287 262)
Кукурудза	(305 309)	(401 462)
Буряк	(294 760)	(350 659)
Пшениця	(179 066)	(218 368)
Соняшник	(172 481)	(112 338)
Соя та інші продукти переробки	(87 980)	(88 974)
Послуги	(54 116)	(52 134)
Інші	(92 205)	(154 620)
Всього	(1 512 375)	(1 665 817)

Собівартість Компанії включає наступні витрати:

	2020	2019
Матеріали	(690 669)	(700 287)
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	(271 533)	(415 946)
Амортизація	(255 389)	(262 268)
Заробітна плата	(224 803)	(226 854)
Послуги	(69 981)	(60 462)
Всього	(1 512 375)	(1 665 817)

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

16. Інші операційні доходи

	2020	2019
Відновлення раніше списаних активів	4 952	3 807
Реалізація необоротних активів, нето	2 042	-
Доходи від операційної оренди активів	330	5 744
Курсові різниці	-	37 189
Дотації та субсидії	-	3 967
Інші доходи	952	10 656
Всього	8 276	61 363

17. Адміністративні витрати

	2020	2019
Заробітна плата та нарахування	(17 884)	(26 331)
Професійні послуги	(10 859)	(2 719)
Паливо та інші матеріали	(1 712)	(2 530)
Амортизація	(1 056)	(1 232)
Інші витрати	(2 504)	(3 920)
Всього	(34 015)	(36 732)

18. Витрати на збут

	2020	2019
Транспортні витрати, зберігання та логістика	(90 751)	(132 945)
Ліцензування та сертифікація	(2 269)	(7 674)
Інші витрати	(1 182)	(7 698)
Всього	(94 202)	(148 317)

19. Інші операційні витрати

	2020	2019
Курсові різниці	(24 559)	-
Витрати по резерву під очікувані кредитні збитки	(18 737)	(70 208)
Заробітна плата та нарахування	(5 137)	(4 456)
Знецінення основних засобів	(5 121)	(83)
Амортизація	(4 352)	(7 959)
Благодійність та соціальні витрати	(4 292)	(10 079)
Знецінення запасів	(3 577)	(1 162)
Вибуття запасів	(2 098)	(5 702)
Інші витрати	(6 680)	(12 639)
Всього	(74 553)	(112 288)

20. Фінансові доходи та витрати

	2020	2019
Фінансові доходи		
Відсотки отримані	862	612
Доходи від відображення фінансових допомог за амортизованою вартістю	-	47 910
Всього	862	48 522
Фінансові витрати		
Нараховані відсотки по оренді	(129 800)	(167 779)
Відсотки по банківських кредитах	(8 367)	(28 282)
Інші витрати	(886)	(818)
Всього	(139 053)	(196 879)

21. Управління фінансовими ризиками

Для діяльності Компанії характерна низка фінансових ризиків: кредитний ризик, ризик ліквідності, ринковий ризик (у тому числі валютний ризик та ризик відсоткових ставок). Компанія переглядає та узгоджує свою політику управління ризиками для мінімізації негативного впливу цих ризиків на фінансові показники діяльності Компанії.

У цій примітці представлена інформація про вплив кожного з цих ризиків, цілі та політики Компанії для вимірювання та управління ризиком.

Кредитний ризик

Компанія приймає на себе кредитний ризик, який являє собою ризик того, що одна сторона за фінансовим інструментом стане причиною фінансового збитку для іншої сторони у результаті невиконання своїх зобов'язань. Кредитний ризик виникає у результаті продажу Компанією продукції на кредитних умовах та інших операцій з контрагентами, у результаті яких виникають фінансові активи. Істотні непогашені залишки переглядаються на постійній основі. Фінансові інструменти, які потенційно наражають Компанію на значні кредитні ризики, в основному включають кошти в банках (Примітка 10), а також торгіву та іншу дебіторську заборгованість (Примітка 9).

Торгова дебіторська заборгованість

Нарахування резерву кредитних збитків здійснюється на індивідуальній та на груповій основі. Нарахування резерву на індивідуальній основі здійснюється на основі аналізу заборгованості по окремих дебіторах. Сума резерву, нарахована на груповій основі, коригується на суму резерву, розрахованого на індивідуальній основі.

Компанія визначає кредитний збиток як різницю між усіма передбаченими договором грошовими потоками, що належать до отримання Компанією відповідно до договору, і всіма грошовими потоками, які Компанія очікує отримати, дисконтовану за первісною ефективною процентною ставкою. При оцінці грошових потоків Компанія бере до уваги:

- всі договірні умови фінансового інструмента протягом всього очікуваного терміну дії фінансового інструменту.
- грошові потоки від продажу утримуваної застави або від інших механізмів підвищення кредитної якості, які є невід'ємною частиною договірних умов.

При оцінці очікуваних кредитних збитків Компанія враховує:

- неупереджену та виважену з урахуванням ймовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів;
- часову вартість грошей, розраховану з використанням ставки, що приблизно дорівнює ефективній процентній ставці по активу; і
- обґрунтовану і підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови і прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат або зусиль.

Нарахування резерву кредитних збитків на груповій основі здійснюється на основі коефіцієнтів, що залежать від кількості днів прострочення оплати. Аналіз фінансових активів щодо зменшення їх корисності здійснюється на кінець кожного звітного періоду. При аналізі фінансових активів щодо зменшення їх корисності, Компанія враховує статистичні дані про прострочену дебіторську заборгованість за останні 2 роки, враховує макроекономічні чинники, які можуть вплинути на майбутні кредитні збитки та визначає відсоток резерву під кредитні збитки по групах дебіторської заборгованості, розподіленої наступним чином:

- непрострочена дебіторська заборгованість;
- виплати боржника затримуються від 1 до 30 діб;
- виплати боржника затримуються від 31 до 60 діб;
- виплати боржника затримуються від 61 до 90 діб;
- виплати боржника затримуються від 91 до 120 діб;
- виплати боржника затримуються від 121 до 365 діб;
- виплати боржника затримуються більше 365 діб.

Резерв розраховується шляхом множення балансової вартості фінансового активу в кожній групі на відсоток резерву під кредитні збитки.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Фінансові активи за кредитними характеристиками

Кредитну якість фінансових активів, які не є простроченими та знеціненими, можна оцінити, посилаючись на зовнішні кредитні рейтинги (якщо такі доступні) або історичну інформацію про ставки дефолту контрагента.

Непрострочена дебіторська заборгованість від контрагентів без зовнішніх рейтингів	31 грудня 2020	31 грудня 2019
Непрострочена дебіторська заборгованість		
Група А	14 535	108 572
Група Б	602	84
Група С	1 079 141	910 690
Всього непрострочена дебіторська заборгованість від контрагентів без зовнішніх рейтингів	1 094 278	1 019 346
Резерв під очікувані кредитні збитки	(18 977)	(91 114)
Балансова вартість: Непрострочена дебіторська заборгованість від контрагентів без зовнішніх рейтингів	1 075 301	928 232
Прострочена дебіторська заборгованість		
Дебіторська заборгованість	260 423	193 892
Резерв під очікувані кредитні збитки	(33 526)	(22 980)
Балансова вартість: Прострочена дебіторська заборгованість	226 897	170 912

Група А представляє існуючих клієнтів (більше одного року), які не порушили умови оплати. Група В представляє нових клієнтів (менше одного року), для яких немає історії дефолту. Група С представляє клієнтів, які є пов'язаними сторонами Компанії.

Прострочена дебіторська заборгованість в основному належить контрагентам без зовнішнього кредитного рейтингу.

Інформація про вплив кредитного ризику та очікувані кредитні збитки за торговою та іншою дебіторською заборгованістю станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 представлена в Примітці 9.

У році, що закінчився 31 грудня 2020 року, приблизно 94 % доходів отримано від 10 клієнтів (31 грудня 2019: 93% доходів отримано від 10 клієнтів). Аванси отримані від цих покупців станом на 31 грудня 2020 року становлять 102 903 тис.грн (31 грудня 2019: 41 496 тис.грн).

Кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів оцінено на основі зовнішніх кредитних рейтингів:

	31 грудня 2020	31 грудня 2019
Грошові кошти та їх еквіваленти		
Банки з зовнішнім кредитним рейтингом (Moody's):		
Not prime	52 387	347
Банки без зовнішнього кредитного рейтингу:		
Group A	38	45 246
Готівка в касі	39	14
Всього	52 464	45 607

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності - це ризик того, що Компанія не зможе виконати свої фінансові зобов'язання під час їх погашення. Завданням Компанії є підтримання балансу між безперервністю фінансування та гнучкістю шляхом використання умов кредитування, що надаються, в основному, постачальниками та банками. Компанія аналізує свої активи та зобов'язання за їх строками та планує свою ліквідність, незалежно від очікування строків виконання зобов'язань за відповідними інструментами. У разі недостатньої або надмірної ліквідності Компанія перерозподіляє ресурси для досягнення оптимального фінансування своєї діяльності.

У таблиці нижче подано аналіз фінансових зобов'язань Компанії, розподілених на групи за відповідними термінами погашення, на основі залишкового періоду на звітну дату до терміну погашення за договорами. Суми, які розкриваються у таблиці, є недисконтованими потоками грошових коштів за основною сумою боргу та відсотків.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Станом на 31 грудня 2020	Балансова вартість	Грошові потоки за договорами	До 1 року	Від 1 до 2 років	Від 2 до 5 років	Більше 5 років
Довгострокові кредити та позики	(21 950)	(23 209)	-	(11 340)	(11 869)	-
Довгострокові зобов'язання з оренди	(476 879)	(1 082 074)	-	(226 298)	(425 565)	(430 211)
Інші довгострокові зобов'язання	(866)	(4 724)	-	(2 795)	(1 929)	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими кредитами та позиками	(18 595)	(20 169)	(20 169)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями з оренди	(211 711)	(255 807)	(255 807)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги	(38 469)	(38 469)	(38 469)	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	(24 899)	(24 899)	(24 899)	-	-	-
Всього	(793 369)	(1 449 351)	(339 344)	(240 433)	(439 363)	(430 211)

Станом на 31 грудня 2019	Балансова вартість	Грошові потоки за договорами	До 1 року	Від 1 до 2 років	Від 2 до 5 років	Більше 5 років
Довгострокові кредити та позики	(3 255)	(3 255)	-	-	(3 255)	-
Довгострокові зобов'язання з оренди	(545 155)	(1 194 016)	-	(217 554)	(524 878)	(451 584)
Інші довгострокові зобов'язання	(867)	(867)	-	(867)	-	-
Короткострокові кредити та позики	(155 857)	(155 857)	(155 857)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями з оренди	(219 495)	(213 042)	(213 042)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги	(44 287)	(44 287)	(44 287)	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	(888)	(888)	(888)	-	-	-
Всього	(969 804)	(1 612 212)	(414 074)	(218 421)	(528 133)	(451 584)

Ринковий ризик

Ринковий ризик - це ризик того, що зміни ринкових показників, таких як валютні курси, процентні ставки та ціни на акції, вплинуть на дохід або вартість фінансових інструментів. Завдання з управління ринковими ризиками полягає в управлінні та контролі ринкового ризику в межах прийнятних параметрів, оптимізуючи прибутковість.

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик того, що вартість фінансового інструменту коливатиметься внаслідок змін валютних курсів.

Залежність Компанії від валютного ризику представлена на основі балансової вартості відповідних активів у валюті таким чином:

	USD
На 31 грудня 2020	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	5 118
Гроші та їх еквіваленти	13 289
Всього фінансових активів	18 407
Довгострокові кредити та позики	(21 950)
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими кредитами та позиками	(18 596)
Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги	(2 262)
Всього фінансових зобов'язань	(42 808)
Чисті фінансові активи / (зобов'язання)	(24 401)

	USD
На 31 грудня 2019	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	10 099
Гроші та їх еквіваленти	294
Всього фінансових активів	10 393
Короткострокові кредити та позики	(155 857)
Всього фінансових зобов'язань	(155 857)
Чисті фінансові активи / (зобов'язання)	(145 464)

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

У таблиці нижче розкривається інформація про чутливість прибутку або збитку та капіталу до обґрунтовано можливих змін у курсах обміну валют, які застосовувались на звітну дату, за умови, що всі інші змінні величини залишались незмінними.

	31 грудня 2020	31 грудня 2019
Зміна, %	10%	10%
USD	(2 440)	(14 546)

Ризик зміни відсоткових ставок

Зміна процентних ставок впливає насамперед на позики, змінюючи їх справедливую вартість (за умови фіксованої ставки) або майбутніх грошових потоків (за умови змінної ставки).

Розподіл фінансових зобов'язань за процентними ставками наведено в таблиці:

Ставка	31 грудня 2020	31 грудня 2019
Фіксована	(40 502)	(36 298)
Плаваюча	-	(118 431)
Всього	(40 502)	(154 729)

Чутливість прибутку до оподаткування та капіталу до можливої зміни процентних ставок, при всіх інших незмінних умовах через вплив на інструменти зі змінною ставкою виглядає наступним чином:

Тип ставки	Зміна	31 грудня 2020	31 грудня 2019
Libor	(1%)	-	(1 184)
Libor	1%	-	1 184

Справедлива вартість фінансових інструментів

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку на кожну звітну дату визначається на основі ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням за вирахування витрат на придбання фінансового активу чи зобов'язання. Така вартість відповідає 1 рівню в ієрархії справедливої вартості фінансових інструментів. Якщо ринок для фінансового інструменту не є активним, справедлива вартість встановлюється з використанням методу оцінювання. Методи оцінювання охоплюють застосування останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, якщо вони доступні; посилання на поточну справедливую вартість іншого інструмента, який в основному є подібним; аналіз дисконтованих грошових потоків та моделі опціонного ціноутворення.

На думку Керівництва Компанії балансова вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, що відображені у фінансовій звітності приблизно дорівнює їх справедливій вартості на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року.

22. Умовні та інші зобов'язання

Компанія здійснює більшу частину операцій в Україні, тобто під юрисдикцією українських податкових органів. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків і законодавство, що часто змінюється, яке може застосовуватися ретроспективно, мати різне тлумачення, а в деяких випадках є суперечливим. Нерідко виникають протиріччя у трактуванні податкового законодавства між місцевою, обласною та державною податковими адміністраціями та між Міністерством фінансів та іншими державними органами. У результаті, можуть бути нараховані додаткові суттєві суми податків, штрафів та пені. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів.

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року Компанія не вела значних судових процесів, що могли б привести до несприятливого впливу на фінансові результати Компанії.

Відповідно до українського законодавства договори оренди землі мають бути зареєстровані органами державної влади. Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року для ряду договорів оренди землі Компанії не було завершено реєстраційні процедури. До їх числа належать як договори оренди, що є тимчасово не зареєстрованими у зв'язку із тривалою процедурою реєстрації, так і такі договори, які не будуть зареєстровані у майбутньому.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Внаслідок цього, щодо таких договорів існує ризик змови конкурентів та / або орендодавців стосовно скасування права Компанії орендувати відповідні земельні ділянки.

Загальна площа орендованих незареєстрованих ділянок станом на 31 грудня 2020 року становила 1 979 га, що становить близько 4% загальної площі орендованих ділянок Компанії, і активи у формі права користування та зобов'язання з оренди, визнані за такими договорами становили 21 414 тис. грн та 23 978 тис. грн відповідно. (31 грудня 2019: 21 203 тис. грн та 23 628 тис. грн відповідно).

23. Операції з пов'язаними сторонами

Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем або якщо одна з них має можливість контролювати іншу, або може мати суттєвий вплив чи здійснювати спільний контроль іншої сторони при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише юридичній формі. Ціни для операцій із пов'язаними сторонами визначаються на контрактній основі, що базується на ринкових умовах.

■ Операції з пов'язаними сторонами за 2020 та 2019 роки були такими:

За 2020 рік	Материнська компанія	Кінцеве материнське підприємство та підприємства під його контролем	Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	Всього
Продажі запасів	-	304 349	565 548	869 897
Продажі необоротних активів	-	-	306	306
Надання послуг	-	-	103 623	103 623
Інші операційні доходи	-	-	2 421	2 421
Закупки запасів	(21)	-	(398 667)	(398 688)
Закупки необоротних активів	-	-	(3 444)	(3 444)
Закупки послуг	(17 350)	(2 269)	(96 051)	(115 670)
Інші операційні витрати	537	-	(9 653)	(9 116)
Фінансові витрати	(6 898)	(7)	(928)	(7 833)

За 2019 рік	Материнська компанія	Кінцеве материнське підприємство та підприємства під його контролем	Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	Всього
Продажі запасів	-	105 293	999 520	1 104 813
Продажі необоротних активів	-	-	464	464
Надання послуг	-	-	78 573	78 573
Інші операційні доходи	-	-	5 436	5 436
Інші фінансові доходи	25 210	-	22 700	47 910
Закупки запасів	-	-	(361 611)	(361 611)
Закупки необоротних активів	(2 001)	-	(31 660)	(33 661)
Закупки послуг	(10 600)	(1 548)	(74 943)	(87 091)
Інші операційні витрати	(5 638)	(69)	(66 110)	(71 817)
Фінансові витрати	(6 206)	-	(12 558)	(18 764)

	Материнська компанія	Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	Всього
За 2020 рік:			
Фінансові допомоги видані			
видано	395 000	246 317	641 317
повернено	(395 000)	(178 509)	(573 509)
Фінансові допомоги отримані			
отримано	-	(20 000)	(20 000)
погашено	-	1 400	1 400
За 2019 рік:			
Фінансові допомоги видані			
видано	450 400	183 046	633 446
повернено	(150 000)	(161 267)	(311 267)

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- Залишки за розрахунками із пов'язаними сторонами, станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року були представлені таким чином:

Станом на 31 грудня 2020 року	Материнська компанія	Кінцеве материнське підприємство та підприємства під його контролем	Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	Всього
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	-	5 118	745 850	750 968
Інша поточна дебіторська заборгованість	386 633	-	144 840	531 473
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	-	(2 262)	(29 059)	(31 321)
Поточна кредиторська заборгованість з одержаних авансів	-	(102 903)	-	(102 903)
Інші поточні зобов'язання	-	-	(24 202)	(24 202)

Станом на 31 грудня 2019 року	Материнська компанія	Кінцеве материнське підприємство та підприємства під його контролем	Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	Всього
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	-	10 030	591 536	601 566
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	-	-	2 482	2 482
Інша поточна дебіторська заборгованість	386 036	-	82 862	468 898
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	-	-	(32 816)	(32 816)
Поточна кредиторська заборгованість з одержаних авансів	-	(39 977)	-	(39 977)

Інші операції з пов'язаними сторонами

Компанія орендує землю, офісні приміщення та основні засоби у пов'язаних сторін і обліковує таку оренду у відповідності з МСФЗ 16. Відповідні зобов'язання і активи у формі права користування визнані в сумах 78 537 тис. грн. та 66 356 тис. грн. станом на 31 грудня 2020 року (Примітки 6, 13) (31 грудня 2019 року: 86 467 тис. грн. та 72 967 тис. грн. відповідно). В 2020 році Компанія визнала амортизацію активу у формі права користування в сумі 29 975 тис. грн. (2019: 21 468 тис. грн. відповідно) в складі собівартості, адміністративних витрат та витрат на збут (Примітки 15, 17, 18). Витрати по відсотках були визнані в сумі 7 826 тис. грн. (2019: 16 975 тис. грн.) (Примітка 20).

Застави за кредити пов'язаних сторін

Компанія виступає однією із сторін в ряді угод, а саме, є стороною, що надає свої активи в заставу за кредити пов'язаних сторін.

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року наступні активи Компанії виступають забезпеченням за кредитами та позиками пов'язаних осіб:

	31 грудня 2020	31 грудня 2019
Основні засоби	56 196	12 914
Запаси	-	139 352
Всього	56 196	152 266

Винагорода управлінському персоналу

Провідний управлінський персонал протягом 2020 року складався з 2-х осіб (2019: 2 особи). У 2020 році витрати на виплати провідному управлінському персоналу, що включені до складу адміністративних витрат на оплату праці та інших виплат працівникам, з урахуванням податків, пов'язаних із заробітною склали 2 399 тис.грн. (2019: 2 229 тис.грн.).

24. Події після звітної дати

25 лютого 2021 року набули чинності зміни до Податкового кодексу України щодо зниження ставки ПДВ з 20% до 14% на операції з імпорту та постачання на території України деякої сільськогосподарської продукції. Ставка 14 % застосовується, починаючи з 1 березня 2021 року.